

แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย

ม.๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ร้อยเรียงภาษาไทย

โดย
นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน
ตำแหน่ง ครู

โรงเรียนวัดท่าโพธิ์(วัดถ่านุเคราะห์)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ท ๒๒๑๐๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙

ชื่อหน่วย ร้อยเรียงภาษาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง โครงสร้างประโยค

เวลาเรียน ๑ ชั่วโมง

ผู้สอน นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน

*****

๑. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ท ๔.๑ ม.๒/๒ วิเคราะห์โครงสร้างประโยคสามัญ ประโยครวม และประโยคซ้อน

๒. สาระสำคัญ

โครงสร้างประโยค เป็นองค์ประกอบของประโยค ซึ่งประโยคที่สมบูรณ์จะต้องมีองค์ประกอบ ๒ ส่วน คือ ภาคประธานและภาคแสดง ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ความหมายของประโยคและองค์ประกอบของประโยค เพื่อเป็นพื้นฐานในการแต่งประโยค

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้ (ประกอบด้วย K และ P)

๓.๑ นักเรียนสามารถบอกความหมายของประโยคได้ (K)

๓.๒ นักเรียนบอกองค์ประกอบของประโยคได้ (K)

๓.๓ นักเรียนจำแนกโครงสร้างของประโยคได้ (P)

๔. สาระการเรียนรู้

๔.๑ ความหมายของประโยค

๔.๒ ส่วนประกอบของประโยค

๕. สมรรถนะของผู้เรียน

-

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มีวินัย

๖.๒ ใฝ่เรียนรู้

๗. ภาระงาน/ชิ้นงาน

ใบงาน เรื่อง โครงสร้างของประโยค

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างคำ ซึ่งเป็นคำชนิดใดก็ได้ประมาณ ๕ - ๖ คำ
๒. ครูเขียนคำที่นักเรียนยกตัวอย่างบนกระดาน
๓. นักเรียนร่วมกันสนทนาว่าคำที่ยกตัวอย่างเป็นคำชนิดใด
๔. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยวิธีการสรุปจากคำถาม

ขั้นสอน

๕. นักเรียน ศึกษาความรู้เรื่องประโยค จากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ หน้าที่ ๑๒๑ - ๑๒๒ ในประเด็น ความหมายของประโยคและส่วนประกอบของประโยค

๖. ครูสุ่มนักเรียนออกมาตอบคำถามเกี่ยวกับความหมายของโครงสร้างประโยคและส่วนประกอบของประโยค

๗. ครูยกตัวอย่างประโยคบนกระดาน แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกว่าประโยคข้างต้นสามารถแยกองค์ประกอบได้อย่างไร

๘. นักเรียนรับใบงานจากครูคนละ ๑ แผ่น นักเรียนทำใบงานเรื่อง การวิเคราะห์ประโยคในภาษาไทย เสร็จแล้วร่วมกันเฉลยความถูกต้อง

ขั้นสรุป

๑๐. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เรื่องโครงสร้างของประโยคในภาษาไทยและองค์ประกอบของประโยค

๙. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

- หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑๐. การวัดและประเมินผล

เป้าหมาย	วิธีการ	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ (K) - นักเรียนสามารถบอก ความหมายของประโยคได้ - นักเรียนบอก องค์ประกอบของประโยคได้	สังเกตการตอบ คำถาม	แบบประเมินการสังเกต การตอบคำถาม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - นักเรียนจำแนก โครงสร้างของประโยคได้	ตรวจใบงาน เรื่อง โครงสร้างของ ประโยค	แบบประเมินใบงาน เรื่อง โครงสร้างของประโยค	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - มีวินัย - ใฝ่เรียนรู้	ประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

ลงชื่อ..........ผู้สอน
(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)
ครูผู้สอน

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

(ลงชื่อ).....

(นางดวงเพ็ญ อินทร์แก้ว)
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

บันทึกหลังสอน

๑. ผลการสอน

.....
.....
.....

๒. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ความเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวกวิศรา อินทร์เทพ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางวณิชชา เตียววณิชย์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์)

เกณฑ์การประเมินการสังเกตการตอบคำถาม เรื่อง โครงสร้างประโยค

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
บอกความหมายของประโยค	บอกความหมายของประโยค โดยมีวลีสำคัญดังนี้ ๑. เกิดจากคำหลาย ๆ คำ ๒. มาเรียงต่อกัน ๓. มีใจความสมบูรณ์	บอกความหมายของประโยค โดยมีวลีสำคัญ ๒ ข้อ	บอกความหมายของประโยค โดยมีวลีสำคัญ ๑ ข้อ
บอกองค์ประกอบของประโยค	บอกองค์ประกอบของประโยคได้โดยไม่ต้องชี้แนะ	บอกองค์ประกอบของประโยคได้โดยต้องชี้แนะ	บอกองค์ประกอบของประโยคได้โดยต้องชี้แนะและออกคำสั่งให้พูด

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๕ - ๖
ผ่าน	๓ - ๔
ปรับปรุง	๑ - ๒

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินใบงาน เรื่อง โครงสร้างประโยค

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
จำแนกโครงสร้างของประโยค	จำแนกโครงสร้างของประโยคได้ถูกต้อง ๑๑ - ๑๕ ข้อ	จำแนกโครงสร้างของประโยคได้ถูกต้อง ๖ - ๑๐ ข้อ	จำแนกโครงสร้างของประโยคได้ถูกต้อง ๑ - ๕ ข้อ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๓
ผ่าน	๒
ปรับปรุง	๑

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
มีวินัย	เข้าเรียนตรงเวลา	เข้าเรียนสาย ๑ - ๕ นาที	เข้าเรียนสาย ๖ - ๑๐ นาที
ใฝ่เรียนรู้	มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรม ๑ - ๕ นาที	ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรม ๖ - ๑๐ นาที

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๕ - ๖
ผ่าน	๓ - ๔
ปรับปรุง	๑ - ๒

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

ใบงาน เรื่อง โครงสร้างประโยค

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์โครงสร้างของประโยคที่กำหนดให้ต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

ข้อ	ประโยค	ภาคประธาน		ภาคแสดง			
		ประธาน	ขยายประธาน	กริยา	ขยายกริยา	กรรม	ขยายกรรม
๑.	ฝนตก						
๒.	พ่อเป็นตำรวจ						
๓.	สุนัขกัดไก่						
๔.	ฉันอ่านหนังสือวรรณคดี						
๕.	สาวโรงงานติดตั้งสายโทรศัพท์						
๖.	เขาฉลาดกว่าฉัน						
๗.	ชาวบ้านหลายคนเฝ้ารอปลา						
๘.	งูเขี้ยวกินตุ๊กแก						
๙.	แม่ครัวปรุงอาหารอร่อย						
๑๐.	ใครมาหาฉัน						
๑๑.	นายกรัฐมนตรีจับมือหญิงชรา						
๑๒.	พ่อไปตลาดสดท้ายหมู่บ้าน						
๑๓.	พีกระโดดสูงมาก						
๑๔.	สุนัขขนปุยแพะกระดุก						
๑๕.	นกบินเร็วมาก						

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงาน เรื่อง โครงสร้างประโยค

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์โครงสร้างของประโยคที่กำหนดให้ต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

ข้อ	ประโยค	ภาคประธาน		ภาคแสดง			
		ประธาน	ขยายประธาน	กริยา	ขยายกริยา	กรรม	ขยายกรรม
๑.	ฝนตก	ฝน	-	ตก	-	-	-
๒.	พ่อเป็นตำรวจ	พ่อ	-	เป็น	-	ตำรวจ	-
๓.	สุนัขกัดไก่	สุนัข	-	กัด	-	ไก่	-
๔.	ฉันอ่านหนังสือวรรณคดี	ฉัน	-	อ่าน	-	หนังสือ	วรรณคดี
๕.	สาวโรงงานติดตั้งสายโทรศัพท์	สาว	โรงงาน	ติดตั้ง	-	สายโทรศัพท์	-
๖.	เขาฉลาดกว่าฉัน	เขา	-	ฉลาด	กว่า	ฉัน	-
๗.	ชาวบ้านหลายคนเฝ้ารอปลา	ชาวบ้าน	หลายคน	เฝ้ารอ	-	ปลา	-
๘.	งูเขี้ยวกินตุ๊กแก	งู	เขี้ยว	กิน	-	ตุ๊กแก	-
๙.	แม่ครัวปรุงอาหารอร่อย	แม่ครัว	-	ปรุง	-	แกง	อร่อย
๑๐.	ใครมาหาฉัน	ใคร	-	มาหา	-	ฉัน	-
๑๑.	นายกรัฐมนตรีจับมือหญิงชรา	นายก	-	จับ	-	มือ	ยายแก่
๑๒.	พ่อไปตลาดสดท้ายหมู่บ้าน	พ่อ	-	ไป	-	ตลาดสด	ท้ายหมู่บ้าน
๑๓.	พีกระโดดสูงมาก	พี	-	กระโดด	สูงมาก	-	-
๑๔.	สุนัขชนปุ๋ยแทะกระดูก	สุนัข	ชนปุ๋ย	แทะ	-	กระดูก	-
๑๕.	นกบินเร็วมาก	นก	-	บิน	เร็วมาก	-	-

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ท ๒๒๑๐๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙

ชื่อหน่วย ร้อยเรียงภาษาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง ประโยคสามัญ

เวลาเรียน ๑ ชั่วโมง

ผู้สอน นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน

*****

๑. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ท ๔.๑ ม.๒/๒ วิเคราะห์โครงสร้างประโยคสามัญ ประโยครวม และประโยคซ้อน

๒. สาระสำคัญ

ประโยคสามัญ เป็นประโยคพื้นฐานที่ประกอบด้วยนามวลีและกริยาวลี ไม่มีอนุประโยคเป็นส่วนขยาย ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ความหมาย ประเภทของประโยคสามัญ และสามารถวิเคราะห์ประโยคสามัญได้ เพื่อเป็นพื้นฐานในการเขียนสื่อสารและนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้ (ประกอบด้วย K และ P)

๓.๑ นักเรียนสามารถบอกความหมายของประโยคสามัญได้ (K)

๓.๒ นักเรียนบอกประเภทของประโยคสามัญได้ (K)

๓.๓ นักเรียนวิเคราะห์โครงสร้างของประโยคสามัญได้ (P)

๔. สาระการเรียนรู้

ประโยคสามัญ

- โครงสร้างของประโยคสามัญ

- ประเภทของประโยคสามัญ

๕. สมรรถนะของผู้เรียน

-

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มีวินัย

๖.๒ มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. ภาระงาน/ชิ้นงาน

รวบรวมประโยคความเดียวที่มีเพียงแค่ประธาน กริยา กรรม

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูเขียนตัวอย่างประโยคลงบนกระดาน จากนั้นถามคำถามนักเรียน ดังนี้

แนวคำถามที่ ๑ : ลักษณะของประโยคที่นักเรียนเห็นเป็นอย่างไร

แนวคำตอบที่ ๑ : สมบูรณ์, ไม่สมบูรณ์

แนวคำถามที่ ๒ : รู้สึกอย่างไรกับประโยค

แนวคำตอบที่ ๒ : เข้าใจ, ไม่เข้าใจ

๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยวิธีการสรุปจากคำถาม

ขั้นสอน

๓. นักเรียนรับใบความรู้ เรื่อง ประโยคสามัญ จากครูคนละ ๑ แผ่น

๔. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง ประโยคสามัญ แล้วร่วมกันสนทนาถึงความหมาย โครงสร้างของประโยคสามัญ

๕. ครูนำตัวอย่างแถบประโยคมาติดบนกระดาน แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกว่าประโยคแต่ละประโยคต้องการสื่อถึงอะไร หรือต้องการแสดงอะไร พร้อมครูอธิบายโครงสร้างและประเภทของประโยคความเดียวให้นักเรียนฟัง

๖. ครูอธิบายกติกาการทำกิจกรรม “ประเภทไหนใช่เลย!” ดังนี้

๖.๑ นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๒ กลุ่ม ตามการนั่งเว้นระยะห่างในห้องเรียน

๖.๒ ตัวแทนกลุ่มรับกระดาษบรู๊ฟจากครู ๑ แผ่น

๖.๓ นักเรียนที่เหลือในกลุ่มรับประโยคจากครูคนละ ๑ ประโยค

๖.๔ นักเรียนที่ได้รับประโยคพิจารณาว่าประโยคที่ตัวเองได้เป็นประโยคประเภทใด และมีโครงสร้างอะไรบ้าง

๖.๕ เมื่อพิจารณาประเภทของประโยคได้ ให้บอกตัวแทนกลุ่มที่ได้กระดาษบรู๊ฟ

๖.๖ ตัวแทนเขียนประโยคพร้อมประเภทและโครงสร้างของประโยคลงในกระดาษบรู๊ฟ

๖.๗ นักเรียนห้ามลุกจากที่นั่งของตนเพื่อเว้นระยะห่างตามมาตรการป้องกันโควิด ๑๙

๖.๘ ครูเฉลยประเภทและโครงสร้างของประโยค

๗. เริ่มดำเนินกิจกรรม “ประเภทไหนใช่เลย!”

ขั้นสรุป

๘. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เรื่องประโยคสามัญในประเด็นเนื้อหาเรื่อง ความหมายประโยคสามัญ ส่วนของลักษณะ และโครงสร้างประโยค

๙. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

๙.๑ ใบความรู้ เรื่อง ประโยคความเดียว

๙.๒ ตัวอย่างประโยค

๙.๓ แดบประโยค

๙.๔ กระจาดขปัฐพ

๑๐. การวัดและประเมินผล

เป้าหมาย	วิธีการ	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ (K) - นักเรียนสามารถบอกความหมายของประโยคสามัญได้ - นักเรียนบอกประเภทของประโยคสามัญได้	สังเกตการตอบคำถาม	แบบประเมินการสังเกตการตอบคำถาม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - นักเรียนวิเคราะห์โครงสร้างของประโยคสามัญได้	สังเกตพฤติกรรมกลุ่ม	แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - มีวินัย - มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ครูผู้สอน

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

(ลงชื่อ).....

(นางดวงเพ็ญ อินทร์แก้ว)
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

บันทึกหลังสอน

๑. ผลการสอน

.....
.....
.....

๒. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ความเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวกวิศรา อินทร์เทพ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางวณิชชา เดี่ยววานิชย์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์)

เกณฑ์การประเมินการสังเกตการตอบคำถาม เรื่อง ประโยคสามัญ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
บอกความหมายของประโยคสามัญ	บอกความหมายของประโยคสามัญ โดยมีวลีสำคัญ ดังนี้ ๑. มีใจความเพียงใจความเดียว ๒. ที่มีประธานและมีกริยาตัวเดียว ๓. มีเนื้อความบริบูรณ์	บอกความหมายของประโยคสามัญ โดยมีวลีสำคัญ ๒ ข้อ	บอกความหมายของประโยคสามัญ โดยมีวลีสำคัญ ๑ ข้อ
บอกประเภทของประโยคสามัญ	บอกประเภทของประโยคสามัญได้ถูกต้อง ๔ ประเภท	บอกประเภทของประโยคสามัญได้ถูกต้อง ๓ ประเภท	บอกประเภทของประโยคสามัญได้ถูกต้อง ๑ - ๒ ประเภท

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๕ - ๖
ผ่าน	๓ - ๔
ปรับปรุง	๑ - ๒

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมกลุ่ม เรื่อง ประโยคสามัญ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
วิเคราะห์โครงสร้างของประโยคสามัญ	วิเคราะห์โครงสร้างของประโยคสามัญได้ถูกต้อง ๕ ข้อ	วิเคราะห์โครงสร้างของประโยคสามัญได้ถูกต้อง ๓ - ๔ ข้อ	วิเคราะห์โครงสร้างของประโยคสามัญได้ถูกต้อง ๑ - ๒ ข้อ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๓
ผ่าน	๒
ปรับปรุง	๑

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
มีวินัย	เข้าเรียนตรงเวลา	เข้าเรียนสาย ๑ - ๕ นาที	เข้าเรียนสาย ๖ - ๑๐ นาที
มุ่งมั่นในการทำงาน	รับผิดชอบประโยคที่ได้รับมอบหมายโดยเพื่อนไม่ต้องชี้แนะ	รับผิดชอบประโยคที่ได้รับมอบหมายโดยเพื่อนต้องชี้แนะ	รับผิดชอบประโยคที่ได้รับมอบหมายโดยเพื่อนต้องชี้แนะ และออกคำสั่งให้ตอบ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๕ - ๖
ผ่าน	๓ - ๔
ปรับปรุง	๑ - ๒

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

ใบความรู้ เรื่อง ประโยคสามัญ

ประโยคความเดียว หรือ **เอกพจน์ประโยค** คือ ประโยคที่มีใจความเพียงใจความเดียว หรือประโยคที่มีประธานและมีกริยาตัวเดียว มีเนื้อความบริบูรณ์ และความนั้นแจ่มชัดว่า ใคร ทำอะไร แก่ใคร หรือ เกิดอะไรขึ้น มีสภาพเป็นอย่างไร ส่วนสำคัญของประโยค คือ ผู้ทำ และกริยาที่ทำ การจำแนกประโยคความเดียว โดยจำแนกตามเจตนาของผู้ส่งสาร แบ่งออกเป็น ๔ ชนิด คือ

๑. ประโยคบอกเล่า ซึ่งเป็นประโยคบอกให้รู้หรือแจ้งให้ทราบ เช่น

- ความรู้เป็นทรัพย์สินอันประเสริฐ
- คุณครูให้การบ้านนักเรียน

๒. ประโยคปฏิเสธ เป็นประโยคที่บอกความปฏิเสธ ประโยคนี้จะมีคำว่า “ไม่ มิใช่ มิได้ ไม่ได้” ในประโยค เช่น

- เด็ก ๆ ไม่ควรนอนดึก
- นักท่องเที่ยวไม่ชอบเดินไกล ๆ

๓. ประโยคคำถาม เป็นประโยคที่ต้องการคำตอบ มี ๒ ลักษณะ คือ

๓.๑ ประโยคคำถามที่มักต้องการคำตอบเป็นคำอธิบาย มักใช้คำว่า “ใคร อะไร ที่ไหน เมื่อไรอย่างไร” เช่น

- ใครเป็นผู้ค้นพบเรื่องแรงโน้มถ่วงของโลก
- ดึกที่สุดอยู่ที่ไหน
- หนังสือเล่มนี้มีเนื้อหาสาระในด้านใด

๓.๒ ประโยคที่มีใจความเป็นคำถาม โดยมีคำว่า “หรือ หรือไม่ ใช่หรือไม่” ประโยคนี้ต้องการคำตอบเพียง “รับ” หรือ “ปฏิเสธ” เท่านั้น เช่น

- นักเรียนเข้าใจคำพูดครูหรือไม่
- เขาจะไปบางแสนกับเราหรือไม่
- เธอดื่มน้ำเพียงพอแล้วหรือ

๔. ประโยคคำสั่งและขอร้อง ประโยคชนิดนี้ถ้าเป็นประโยคคำสั่งมักขึ้นต้นด้วยคำกริยา และประโยคขอร้องมักขึ้นต้นด้วย “โปรด กรุณา” เช่น

- อย่าทำเสียงดังนะ
- โปรดถอดรองเท้าไว้ข้างนอก
- ขึ้นรถมาให้หมดทุกคน

ที่มา : พรทิพย์ แผงสุด. (๒๕๔๔). รวมหลักภาษาไทย ม.ต้น. กรุงเทพฯ: พิสิษฐ์เซ็นเตอร์.

ธนาดล พละกุล. (๒๕๖๐). ประโยคความเดียว. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.gotoknow.org/posts/๖๑๕๕๘๖>. (วันที่สืบค้น ๑๐ มกราคม ๒๕๖๕).

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ท ๒๒๑๐๒   กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย   ภาคเรียนที่ ๒
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒   หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙   ชื่อหน่วย ร้อยเรียงภาษาไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓   เรื่อง ประโยคความรวม   เวลาเรียน ๑ ชั่วโมง
ผู้สอน นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน

*****

๑. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ท ๔.๑ ม.๒/๒ วิเคราะห์โครงสร้างประโยคสามัญ ประโยครวม และประโยคซ้อน

๒. สาระสำคัญ

ประโยคความรวม เป็นประโยคย่อยตั้งแต่ ๒ ประโยคขึ้นไปมารวมเข้าเป็นประโยคเดียวกัน โดยมีคำเชื่อมเป็นตัวเชื่อม ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ความหมายของประโยคความรวม ประเภทของประโยคความรวม และสามารถวิเคราะห์โครงสร้างของประโยคความรวมได้ เพื่อเป็นพื้นฐานในการเขียนสื่อสารและนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้ (ประกอบด้วย K และ P)

๓.๑ นักเรียนสามารถบอกความหมายของประโยคความรวมได้ (K)

๓.๒ นักเรียนบอกประเภทของประโยคความรวมได้ (K)

๓.๓ นักเรียนวิเคราะห์ลักษณะของประโยคความรวมได้ (P)

๔. สาระการเรียนรู้

ประโยคความรวม

- โครงสร้างของประโยคความรวม
- ประเภทของประโยคความรวม

๕. สมรรถนะของผู้เรียน

-

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มีวินัย

๖.๒ มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. ภาระงาน/ชิ้นงาน

ใบงาน เรื่อง ประโยคความรวม

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูยกตัวอย่างประโยคความเดียว ๑ ประโยค ประโยคความรวม ๑ ประโยค แล้วถามคำถามนักเรียน ดังนี้

แนวคำถามที่ ๑ : ประโยคที่เห็นนั้นมีลักษณะอย่างไร

แนวคำตอบที่ ๑ : แตกต่างกัน, ไม่แตกต่างกัน

แนวคำถามที่ ๒ : และแตกต่างกันอย่างไร

แนวคำตอบที่ ๒ : มีคำเชื่อม

๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยวิธีการสรุปจากคำถาม

ขั้นสอน

๓. ครูยกตัวอย่างประโยค ๒ ประโยค บนกระดาน แล้วให้นักเรียนร่วมกันสังเกตรูปประโยค จากนั้นครูให้นักเรียนรวมประโยคทั้ง ๒ ประโยคให้เป็นประโยคเดียวกัน และบอกด้วยว่าใช้หลักการใดในการรวมประโยค

๔. นักเรียนรับใบความรู้ เรื่อง ประโยคความรวม จากครูคนละ ๑ ชุด

๕. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง ประโยคความรวม ในประเด็นความหมาย โครงสร้าง และประเภทของประโยคความรวม

๖. ครูให้นักเรียนช่วยกันอธิบายความหมาย โครงสร้าง และประเภทของประโยคความรวม ว่ามีอะไรบ้าง รวมถึงให้ช่วยกันยกตัวอย่างประโยคความรวมแต่ละประเภท พร้อมครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ

๗. นักเรียนรับใบงาน เรื่อง ประโยคความรวม จากครูคนละ ๑ แผ่น

๘. นักเรียนทำใบงานเรื่อง ประโยคความรวม เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้วครูและนักเรียนร่วมกันเฉลย พร้อมส่งครูตรวจทานอีกครั้ง

ขั้นสรุป

๘. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เรื่องประโยคความรวมในประเด็นเนื้อหาเรื่อง ความหมายประโยคความรวม ประเภทของประโยคความรวม และโครงสร้างประโยคความรวม

๙. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

๙.๑ ใบความรู้ เรื่อง ประโยคความรวม

๙.๒ ใบงาน เรื่อง ประโยคความรวม

๑๐. การวัดและประเมินผล

เป้าหมาย	วิธีการ	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ (K) - นักเรียนสามารถบอก ความหมายของประโยค ความรวมได้ - นักเรียนบอกประเภท ของประโยคความรวมได้	สังเกตการตอบ คำถาม	แบบประเมินการสังเกต การตอบคำถาม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - นักเรียนวิเคราะห์ โครงสร้างของประโยคความ รวมได้	ใบงาน เรื่อง ประโยค ความรวม	แบบประเมินใบงาน เรื่อง ประโยคความรวม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - มีวินัย - มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ครูผู้สอน

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

(ลงชื่อ).....

(นางดวงเพ็ญ อินทร์แก้ว)
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

บันทึกหลังสอน

๑. ผลการสอน

.....
.....
.....

๒. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ความเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวกวิศรา อินทร์เทพ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางวณิชชา เดี่ยววานิชย์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์)

เกณฑ์การประเมินการสังเกตการตอบคำถาม เรื่อง ประโยคความรวม

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
บอกความหมายของประโยคความรวม	บอกความหมายของประโยคความรวม โดยมีวลีสำคัญ ดังนี้ ๑. ประโยคย่อย ๒. ตั้งแต่ ๒ ประโยคขึ้นไป ๓. มารวมเข้าเป็นประโยคเดียวกัน	บอกความหมายของประโยคความรวม โดยมีวลีสำคัญ ๒ ข้อ	บอกความหมายของประโยคความรวม โดยมีวลีสำคัญ ๑ ข้อ
บอกประเภทของประโยคความรวม	บอกประเภทของประโยคความรวมได้ถูกต้อง ๒ ประเภท	บอกประเภทของประโยคความรวมได้ถูกต้อง ๑ ประเภท	บอกประเภทของประโยคความรวมได้ถูกต้อง ๑ - ๒ ประเภท โดยครูหรือเพื่อนชี้แนะ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๕ - ๖
ผ่าน	๓ - ๔
ปรับปรุง	๑ - ๒

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินใบงาน เรื่อง ประโยคความรวม

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
วิเคราะห์โครงสร้างของประโยคความรวม	วิเคราะห์โครงสร้างของประโยคความรวมได้ถูกต้อง ๘ - ๑๐ ข้อ	วิเคราะห์โครงสร้างของประโยคความรวมได้ถูกต้อง ๕ - ๗ ข้อ	วิเคราะห์โครงสร้างของประโยคความรวมได้ถูกต้อง ๑ - ๔ ข้อ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๓
ผ่าน	๒
ปรับปรุง	๑

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
มีวินัย	เข้าเรียนตรงเวลา	เข้าเรียนสาย ๑ - ๕ นาที	เข้าเรียนสาย ๖ - ๑๐ นาที
มุ่งมั่นในการทำงาน	รับผิดชอบประโยชน์ที่ได้รับมอบหมายโดยเพื่อนไม่ต้องชี้แนะ	รับผิดชอบประโยชน์ที่ได้รับมอบหมายโดยเพื่อนต้องชี้แนะ	รับผิดชอบประโยชน์ที่ได้รับมอบหมายโดยเพื่อนต้องชี้แนะ และ ออกคำสั่งให้ตอบ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๕ - ๖
ผ่าน	๓ - ๔
ปรับปรุง	๑ - ๒

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

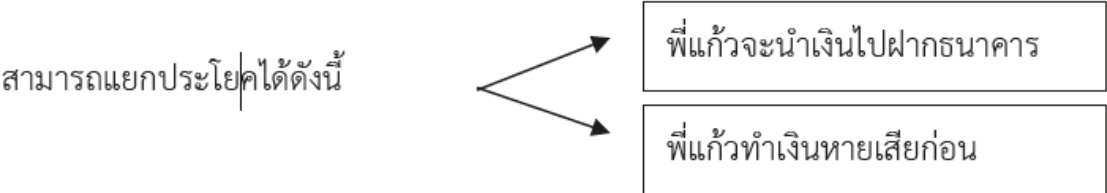
ใบความรู้ เรื่อง ประโยคความรวม

ประโยคความรวม

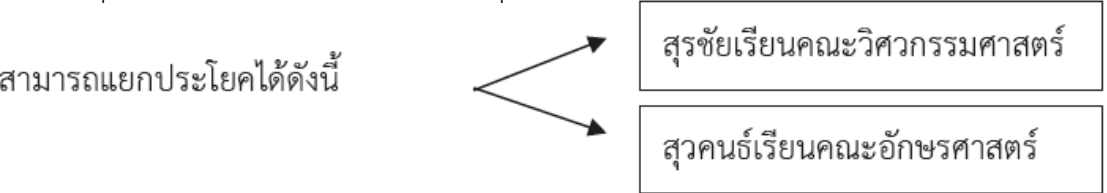
ประโยคความรวม คือ ประโยคย่อยตั้งแต่ ๒ ประโยคขึ้นไปมารวมเข้าเป็นประโยคเดียวกัน โดยมีคำเชื่อมเป็นตัวเชื่อม ได้แก่ คำว่า และ และ ก็ แต่ ทว่า แต่ทว่า หรือ ทำหน้าที่เชื่อมประโยคย่อยที่นำมารวมกัน เมื่อนำประโยคมาแยกจะได้ประโยคที่มีใจความสมบูรณ์ ๒ ประโยคขึ้นไป ใช้สื่อความได้อย่างอิสระ

ตัวอย่างประโยคความรวม

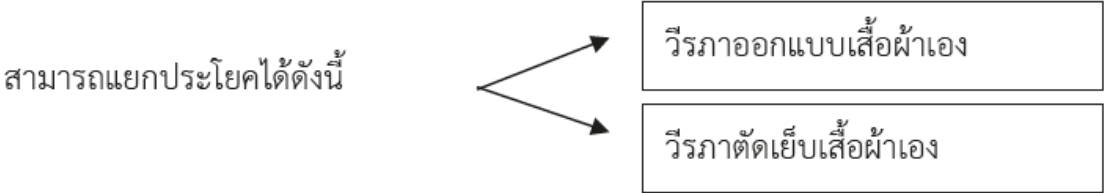
๑. พี่แก้วจะนำเงินไปฝากธนาคารแต่ทำเงินหายเสียก่อน

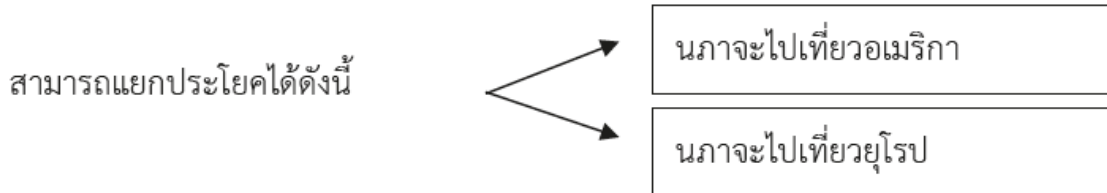
๒. สุรชัยเรียนคณะวิศวกรรมศาสตร์ แต่สุวนธ์เรียนคณะอักษรศาสตร์

๓. วีรภาออกแบบและตัดเย็บเสื้อผ้าเอง

๔. นภาจะไปเที่ยวอเมริกาหรือยุโรป

ประโยคความที่มีประธาน กรรม หน่วยเติมเต็ม หรือหน่วยเสริมความเป็นคนหรือสิ่งเดียวกัน มักละประธาน กรรม หน่วยเติมเต็ม หรือหน่วยเสริมความในประโยคย่อยประโยคใดประโยคหนึ่ง เช่น

๑. พรทิพย์ชอบลำไยแต่ไม่ชอบทุเรียน (ละประธานในประโยคย่อยที่ ๒)
๒. ผมชอบแมวแต่คุณไม่ชอบนี้ (ละกรรมในประโยคย่อยที่ ๒)
๓. เขาเคยเป็นนักร้องหรือไม่เคยเป็นกันแน่ (ละหน่วยเติมเต็มในประโยคย่อยที่ ๒)
๔. ฉันเคยอ่านเรื่องเมืองอุทองแต่ฉันไม่เคยไปเลย (ละหน่วยเสริมความในประโยคย่อยที่ ๒)
๕. คุณจะนั่งรถ ลงเรือ หรือจะขึ้นเครื่องบินไป (ละประธานในประโยคย่อยที่ ๒ และ ๓)

ที่มา : พรทิพย์ แผงสุด. (๒๕๔๔). รวมหลักภาษาไทย ม.ต้น. กรุงเทพฯ: พิสิทธ์เซ็นเตอร์.

ชนาตล พละกุล. (๒๕๖๐). ประโยคความเดียว. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.gotoknow.org/posts/๖๑๕๕๘๖>. (วันที่สืบค้น ๑๐ มกราคม ๒๕๖๕).

ใบงาน เรื่อง ประโยคความรวม

คำชี้แจง: ให้นักเรียนวิเคราะห์ลักษณะโครงสร้างของประโยคความรวมให้ถูกต้อง

ข้อ	ประโยคความรวม	ประโยคสามัญ		คำเชื่อม
		ประโยคที่ ๑	ประโยคที่ ๒	
๑.	แม่ชอบกินข้าวแต่พ่อชอบกินขนมปัง			
๒.	ฉันทำการบ้านเสร็จแล้วจึงล้มตัวลงนอน			
๓.	แม่นั่งป้อนข้าวน้อง			
๔.	พ่อและแม่ไปสัมมนาที่เชียงใหม่			
๕.	เขาเป็นคนดีทุกคนจึงสงสารเขา			
๖.	ฉันสั่งข้าวผัดแต่เธอกลับสั่งก๋วยเตี๋ยวราดหน้า			
๗.	คุณอรซื้อคอมพิวเตอร์เครื่องใหม่แต่ใช้ไม่เป็น			
๘.	พ่อและแม่ไปตลาดโดยรถยนต์			
๙.	น้องทำการบ้านและฟังเพลงไปพร้อม ๆ กัน			
๑๐.	แม่เป็นคนจุกจิกแต่พ่ออยู่กับแม่ได้			

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงาน เรื่อง ประโยคความรวม

คำชี้แจง: ให้นักเรียนวิเคราะห์ลักษณะโครงสร้างของประโยคความรวมให้ถูกต้อง

ข้อ	ประโยคความรวม	ประโยคสามัญ		คำเชื่อม
		ประโยคที่ ๑	ประโยคที่ ๒	
๑.	แม่ชอบกินข้าวแต่พ่อชอบกินขนมปัง	แม่ชอบกินข้าว	พ่อชอบกินขนมปัง	แต่
๒.	ฉันทำการบ้านเสร็จแล้วจึงล้มตัวลงนอน	ฉันทำการบ้านเสร็จ	ฉันล้มตัวลงนอน	แล้ว...จึง
๓.	แม่นั่งป้อนข้าวน้อง	แม่ นั่ง	แม่ป้อนข้าวน้อง	-
๔.	พ่อและแม่ไปสัมมนาที่เชียงใหม่	พ่อไปสัมมนาที่เชียงใหม่	แม่ไปสัมมนาที่เชียงใหม่	และ
๕.	เขาเป็นคนดีทุกคนจึงสงสารเขา	เขาเป็นคนดี	ทุกคนสงสารเขา	จึง
๖.	ฉันสั่งข้าวผัดแต่เธอกลับสั่งก๋วยเตี๋ยวราดหน้า	ฉันสั่งข้าวผัด	เธอกลับสั่งก๋วยเตี๋ยวราดหน้า	แต่
๗.	คุณอรซื้อคอมพิวเตอร์เครื่องใหม่แต่ใช้ไม่เป็น	คุณอรซื้อคอมพิวเตอร์เครื่องใหม่	คุณอรใช้ (คอมพิวเตอร์) ไม่เป็น	แต่
๘.	พ่อและแม่ไปตลาดโดยรถยนต์	พ่อไปตลาดโดยรถยนต์	แม่ไปตลาดโดยรถยนต์	และ
๙.	น้องทำการบ้านและฟังเพลงไปพร้อม ๆ กัน	น้องทำการบ้าน	น้องฟังเพลง	และ
๑๐.	แม่เป็นคนจุกจิกแต่พ่ออยู่กับแม่ได้	แม่เป็นคนจุกจิก	พ่ออยู่กับแม่ได้	แต่

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ท ๒๒๑๐๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙

ชื่อหน่วย ร้อยเรียงภาษาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

เรื่อง ประโยคความซ้อน

เวลาเรียน ๑ ชั่วโมง

ผู้สอน นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน

*****

๑. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ท ๔.๑ ม.๒/๒ วิเคราะห์โครงสร้างประโยคสามัญ ประโยครวม และประโยคซ้อน

๒. สาระสำคัญ

ประโยคความซ้อน ประโยคที่ประกอบด้วยประโยคหลักกับประโยคย่อย ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ความหมายของประโยคความซ้อน ประเภทของประโยคความซ้อน และสามารถวิเคราะห์โครงสร้างของประโยคความซ้อนได้ เพื่อเป็นพื้นฐานในการเขียนสื่อสารและนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้ (ประกอบด้วย K และ P)

๓.๑ นักเรียนสามารถบอกความหมายของประโยคความซ้อนได้ (K)

๓.๒ นักเรียนบอกประเภทของประโยคความซ้อนได้ (K)

๓.๓ นักเรียนวิเคราะห์ลักษณะของประโยคความซ้อนได้ (P)

๔. สาระการเรียนรู้

ประโยคความซ้อน

- โครงสร้างของประโยคความซ้อน
- ประเภทของประโยคความซ้อน

๕. สมรรถนะของผู้เรียน

-

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มีวินัย

๖.๒ มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. ภาระงาน/ชิ้นงาน

ใบงาน เรื่อง ประโยคความซ้อน

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูยกตัวอย่างข้อความเขียนบนกระดานหน้าชั้นเรียน แล้วให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่า ๒ ข้อความ (ประโยคความรวมกับประโยคความซ้อน) มีข้อแตกต่างกันอย่างไรจากนั้นครูอธิบายข้อแตกต่าง

๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยวิธีการสรุปจากคำตอบของนักเรียน

ขั้นสอน

๓. นักเรียนรับใบความรู้ เรื่อง ประโยคความซ้อน จากครูคนละ ๑ ชุด

๔. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง ประโยคความซ้อน แล้วร่วมกันอภิปรายพร้อมครูอธิบายเพิ่มเติม

๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงประเภทของประโยคความซ้อน ได้แก่

๕.๑ คุณานุกรประโยค

๕.๒ นามานุกรประโยค

๕.๓ วิเศษนามุกรประโยค

๖. นักเรียนและครูร่วมวิเคราะห์ตัวอย่างประโยคในใบความรู้

๗. นักเรียนรับใบงาน เรื่อง ประโยคความซ้อน จากครูคนละ ๑ แผ่น

๘. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง ประโยคความซ้อน

๙. เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยความถูกต้อง

ขั้นสรุป

๑๐. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เรื่องประโยคความรวมในประเด็นเนื้อหาเรื่อง ความหมายประโยคความซ้อน ประเภทของประโยคความซ้อน และโครงสร้างประโยคความซ้อน

๙. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

๙.๑ ใบความรู้ เรื่อง ประโยคความซ้อน

๙.๒ ใบงาน เรื่อง ประโยคความซ้อน

๑๐. การวัดและประเมินผล

เป้าหมาย	วิธีการ	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
<p>ด้านความรู้ (K)</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนสามารถบอกความหมายของประโยคความซ้อนได้ - นักเรียนบอกประเภทของประโยคความซ้อนได้ 	<p>สังเกตการตอบคำถาม</p>	<p>แบบประเมินการสังเกตการตอบคำถาม</p>	<p>ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒</p>
<p>ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนวิเคราะห์โครงสร้างของประโยคความซ้อนได้ 	<p>ใบงาน เรื่อง ประโยคความรวม</p>	<p>แบบประเมินใบงาน เรื่อง ประโยคความรวม</p>	<p>ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒</p>
<p>คุณลักษณะอันพึงประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีวินัย - มุ่งมั่นในการทำงาน 	<p>ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์</p>	<p>แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์</p>	<p>ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒</p>

ลงชื่อ..........ผู้สอน
 (นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)
 ครูผู้สอน

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

(ลงชื่อ).....

(นางดวงเพ็ญ อินทร์แก้ว)
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

บันทึกหลังสอน

๑. ผลการสอน

.....
.....
.....

๒. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ความเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวกวิศรา อินทร์เทพ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางวณิชชา เตียววณิชย์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์)

เกณฑ์การประเมินการสังเกตการตอบคำถาม เรื่อง ประโยคความซ้อน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
บอกความหมายของประโยคความซ้อน	บอกความหมายของประโยคความซ้อน โดยมีวลีสำคัญ ดังนี้ ๑. ประโยคที่ ๒. ประกอบด้วย ๓. ประโยคหลักกับประโยคย่อย	บอกความหมายของประโยคความซ้อน โดยมีวลีสำคัญ ๒ ข้อ	บอกความหมายของประโยคความซ้อน โดยมีวลีสำคัญ ๑ ข้อ
บอกประเภทของประโยคความซ้อน	บอกประเภทของประโยคความซ้อนได้โดยครูไม่ต้องชี้แนะ	บอกประเภทของประโยคความซ้อนได้โดยครูต้องชี้แนะ	บอกประเภทของประโยคความซ้อนได้โดยครูต้องชี้แนะและออกคำสั่งให้ตอบ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๕ - ๖
ผ่าน	๓ - ๔
ปรับปรุง	๑ - ๒

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินใบงาน เรื่อง ประโยคความซ้อน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
วิเคราะห์โครงสร้างของประโยคความซ้อน	วิเคราะห์โครงสร้างของประโยคความซ้อนได้ถูกต้อง ๘ - ๑๐ ข้อ	วิเคราะห์โครงสร้างของประโยคความซ้อนได้ถูกต้อง ๕ - ๗ ข้อ	วิเคราะห์โครงสร้างของประโยคความซ้อนได้ถูกต้อง ๑ - ๔ ข้อ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๓
ผ่าน	๒
ปรับปรุง	๑

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
มีวินัย	เข้าเรียนตรงเวลา	เข้าเรียนสาย ๑ - ๕ นาที	เข้าเรียนสาย ๖ - ๑๐ นาที
มุ่งมั่นในการทำงาน	รับผิดชอบประโยคที่ได้รับมอบหมายโดยเพื่อนไม่ต้องชี้แนะ	รับผิดชอบประโยคที่ได้รับมอบหมายโดยเพื่อนต้องชี้แนะ	รับผิดชอบประโยคที่ได้รับมอบหมายโดยเพื่อนต้องชี้แนะ และออกคำสั่งให้ตอบ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๕ - ๖
ผ่าน	๓ - ๔
ปรับปรุง	๑ - ๒

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

ใบความรู้ เรื่อง ประโยคความซ้อน

ประโยคความซ้อน

ประโยคความซ้อน คือ ประโยคที่ประกอบด้วยประโยคหลักกับประโยคย่อย

ประโยคหลัก หรือ मुख्यประโยค คือ ประโยคเป็นใจความสำคัญที่ต้องการสื่อสาร

ประโยคย่อย หรืออนุประโยค คือ ประโยคที่ทำหน้าที่ขยายความประโยคหลักให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นอนุประโยค
ทำหน้าที่ได้อย่างนามวลี คือ เป็นประธาน กรรม หน่วยเติมเต็ม หรือขยายส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยค หรือ ทำ
หน้าที่อย่างวิเศษณ์วลี คือทำหน้าที่ขยายกริยาวลี

๑. ตัวอย่างประโยคซ้อนที่มีอนุประโยคทำหน้าที่เป็นประธาน เช่น

- ที่คุณพูดไม่เป็นความจริง

“ที่คุณพูด” เป็นอนุประโยคทำหน้าที่เป็นประธานของประโยคหลัก

๒. ตัวอย่างประโยคซ้อนที่มีอนุประโยคทำหน้าที่กรรม เช่น

- เราต้องบอกนภาว่าประเสริฐจะไปงานคืนนี้ด้วย

“ประเสริฐจะไปงานคืนนี้ด้วย” เป็นอนุประโยค ทำหน้าที่เป็นกรรมของกริยา บอก ซึ่ง
เป็นกริยาหลักของประโยค

๓. ตัวอย่างประโยคซ้อนที่มีอนุประโยคทำหน้าที่เป็นหน่วยเติมเต็ม เช่น

- สมทรงดีใจที่สอบชิงทุนรัฐบาลได้

“ที่สอบชิงทุนรัฐบาลได้” เป็นอนุประโยค ทำหน้าที่เป็นหน่วยเติมเต็มของกริยา ดีใจ ซึ่ง
เป็นกริยาหลักของประโยค

๔. ตัวอย่างประโยคซ้อนที่มีอนุประโยคทำหน้าที่ขยายคำนาม เช่น

- คนที่ไม่มั่นใจตนเองมักสอบถามความเห็นจากคนรอบข้าง

“ที่ไม่มั่นใจตนเอง” เป็นอนุประโยค ทำหน้าที่ขยายคำนาม คน ซึ่งทำหน้าที่เป็นส่วน
หลักของนามวลีซึ่งทำหน้าที่เป็นประธานของประโยคหลัก

๕. ตัวอย่างประโยคซ้อนที่มีอนุประโยคทำหน้าที่ขยายกริยา เช่น

- เขาทำงานหนักจนล้มป่วย

“จนล้มป่วย” เป็นอนุประโยค ทำหน้าที่ขยายกริยา ทำงานหนัก ซึ่งเป็นกริยาของ
ประโยคหลัก

อนุประโยค

อนุประโยคแบ่งได้เป็น ๓ ชนิด คือ นามานุประโยค คุณานุประโยค และ วิเศษยานุประโยค ประโยคซ้อนจึงแบ่งตามอนุประโยคได้เป็น ๓ ชนิดคือ ประโยคซ้อนที่มีนามานุประโยค ประโยคซ้อนที่มีคุณานุประโยค และ ประโยคซ้อนที่มีวิเศษยานุประโยค

ประโยคซ้อนที่มีนามานุประโยค

นามานุประโยค คือ อนุประโยคที่ทำหน้าที่เหมือนนามวลี กล่าวคือ อาจทำหน้าที่เป็นประธาน กรรม หน่วยเติมเต็ม หรือหน่วยเสริมความ นามานุประโยคจะมีคำเชื่อมนามานุประโยคได้แก่ ที่ ที่ว่า ว่า ให้นำหน้า เช่น

- ที่เขาเล่ามานั้นถูกต้องแน่นอน
- “ที่เขาเล่ามานั้น” เป็นนามานุประโยค ทำหน้าที่ประธานของกริยาวลี ถูกต้องแน่นอน
- พรลักษ์มีไม่ชอบให้ใครมาว่าครูของเธอ
- “ให้ใครมาว่าครูของเธอ” เป็นนามานุประโยค ทำหน้าที่กรรมของกริยาวลี ไม่ชอบ
- ครูดีใจที่นักเรียนของครูสอบผ่านหมดทุกคน
- “ที่นักเรียนของครูสอบผ่านหมดทุกคน” เป็นนามานุประโยค ทำหน้าที่หน่วยเสริมความของกริยา ดีใจ
- ฉันทัวเราะที่เขาทำตลก
- “ที่เขาทำตลก” เป็นนามานุประโยค ทำหน้าที่หน่วยเสริมความของกริยา หัวเราะ
- เขาได้ยินมาว่าปีนี้น้ำจะมามาก
- “ว่าปีนี้ น้ำจะมามาก” เป็นนามานุประโยค ทำหน้าที่หน่วยเสริมความของกริยา ได้ยิน
- เลขานุการคนใหม่เป็นที่โปรดปรานของเจ้านาย
- “ที่โปรดปรานของเจ้านาย” เป็น นามานุประโยค ทำหน้าที่หน่วยเติมเต็มของกริยา เป็น

ประโยคซ้อนที่มีคุณานุประโยค

คุณานุประโยค คือ อนุประโยคทำหน้าที่ขยายนามที่นำมาข้างหน้า อนุประโยคชนิดนี้มีคำเชื่อมคุณานุประโยค ที่ ซึ่ง อัน และคำเชื่อมคุณานุประโยคนั้นเป็นประธานของประโยคด้วย เช่น

- สุมาลีซึ่งเป็นนักเรียนชั้น ม.๒ ได้รับรางวัลนักเรียนดีเด่นในปี
- “ซึ่งเป็นนักเรียนชั้น ม.๒” เป็นคุณานุประโยคขยายคำนาม สุมาลี
- เสื้อที่พี่พัชนีสวมอยู่สวยงาม
- “ที่พี่พัชนีสวมอยู่” เป็นคุณานุประโยคขยายคำนาม เสื้อ
- ผลของการกระทำอันชั่วร้ายของผู้ร้ายย่อมตกแก่ส่วนรวม
- “อันชั่วร้ายของผู้ร้าย” เป็นคุณานุประโยคขยายกลุ่มคำนาม ผลของการกระทำ
- สุดาซื้อเสื้อสีฟ้าตัวนั้นจากเด็กที่อยู่ข้างบ้าน
- “ที่อยู่ข้างบ้าน” เป็นคุณานุประโยคขยายคำนาม เด็ก

ประโยคซ้อนที่มีวิเศษยานุประโยค

วิเศษยานุประโยค คือ อนุประโยคที่ทำหน้าที่อย่างวิเศษณ์วลี คือ ขยายกริยาวลี เช่น

- เขาทำงานหามรุ่งหามค่ำซึ่งไม่ดีกับสุขภาพเลย
- “ซึ่งไม่ดีกับสุขภาพเลย” เป็นวิเศษณษณุประโยคขยายกริยาวลี ทำงานหามรุ่งหามค่ำ
- วิเศษณษณุประโยคอาจอยู่หน้าหรือหลังประโยคหลักก็ได้ เช่น
- เพราะฝนตกหนักติดต่อกันมาหลายวัน ดินอ่อน ๆ เขิงเขาจึงถล่มลงมา
- ดินอ่อน ๆ เขิงเขาถล่มลงมา เพราะฝนตกหนักติดต่อกันมาหลายวัน
- เมื่อเขาทุจจริต เราก็คงต้องให้เขาออก
- เราคงต้องให้เขาออก เมื่อเขาทุจจริต

ที่มา : พรทิพย์ แผงสุด. (๒๕๔๔). รวมหลักภาษาไทย ม.ต้น. กรุงเทพฯ: พิสิษฐ์เซ็นเตอร์.

ขนาดล พลະกุล. (๒๕๖๐). ประโยคความเดียว. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.gotoknow.org/posts/๖๑๕๕๘๖>. (วันที่สืบค้น ๑๐ มกราคม ๒๕๖๕).

ใบงาน เรื่อง ประโยคความซ้อน

คำชี้แจง: ให้นักเรียนวิเคราะห์โครงสร้างของประโยคความซ้อน พร้อมทั้งระบุลักษณะของประโยคย่อย

ข้อ	ประโยคความซ้อน	ประโยคสามัญ		คำเชื่อม
		ประโยคหลัก	ประโยคย่อย	
๑.	คนงานหลับเมื่อหัวหน้างานไม่อยู่			
๒.	บอย ปกรณ์แสดงบทพระเอกได้ถูกใจคนดูมาก			
๓.	เธอไม่อยู่บ้านเมื่อไฟดับ			
๔.	คนที่ไม่เคารพผู้อื่นเป็นคนไม่ดี			
๕.	ผมเป็นคนดีเพราะพ่อสอนผม			
๖.	เขากลับบ้านตั้งแต่ยังไม่ถึงเวลาเลิกงาน			
๗.	ครูสอนว่าลูกที่ดีควรรู้จักกตัญญู			
๘.	เขาบอกให้ฉันเดินไปข้างหน้า			
๙.	คนที่ออกกำลังกายสม่ำเสมอจะมีสุขภาพดี			
๑๐.	สุนัขถูกลงโทษไม่ให้กินอาหาร			

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงาน เรื่อง ประโยคความซ้อน

คำชี้แจง: ให้นักเรียนวิเคราะห์โครงสร้างของประโยคความซ้อน พร้อมทั้งระบุลักษณะของประโยคย่อย

ข้อ	ประโยคความซ้อน	ประโยคสามัญ		คำเชื่อม
		ประโยคหลัก	ประโยคที่ ๒	
๑.	คนงานหลับเมื่อหัวหน้างานไม่อยู่	คนงานหลับ	หัวหน้างานไม่อยู่ วิเศษณานุประโยค	เมื่อ
๒.	บอย ปกรณ์แสดงบทพระเอกได้ถูกใจคนดูมาก	บอย ปกรณ์ถูกใจคนดู	บอย ปกรณ์แสดงบท พระเอก นามานุประโยค	-
๓.	เธอไม่อยู่บ้านเมื่อไฟดับ	เธอไม่อยู่บ้าน	บ้านไฟดับ วิเศษณานุประโยค	เมื่อ
๔.	คนที่ไม่เคารพผู้อื่นเป็นคนไม่ดี	คนไม่เคารพผู้อื่น	นักเรียนเป็นเด็กไม่ดี คุณานุประโยค	ที่
๕.	ผมเป็นคนดีเพราะพ่อสอนผม	ผมเป็นคนดี	พ่อสอนผม คุณานุประโยค	เพราะ
๖.	เขากลับบ้านตั้งแต่ยังไม่ถึงเวลาเลิกงาน	เขากลับบ้าน	ตั้งแต่ยังไม่ถึงเวลาเลิก งาน วิเศษณานุประโยค	ตั้งแต่
๗.	ครูสอนว่าลูกที่ดีควรรู้จักกตัญญู	ครูสอน	ลูกที่ดีควรรู้จักกตัญญู นามานุประโยค	ว่า
๘.	เขาบอกให้ฉันเดินไปข้างหน้า	เขาบอก	ฉันเดินไปข้างหน้า นามานุประโยค	ให้
๙.	คนที่ออกกำลังกายสม่ำเสมอจะมีสุขภาพดี	น้องทำการบ้าน	คนมีสุขภาพดี คุณานุประโยค	ที่
๑๐.	สุนัขถูกลงโทษไม่ให้กินอาหาร	สุนัขถูกลงโทษ	ไม่ให้สุนัขกินอาหาร วิเศษณานุประโยค	-

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ท ๒๒๑๐๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙

ชื่อหน่วย ร้อยเรียงภาษาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

เรื่อง ทดสอบประโยค

เวลาเรียน ๑ ชั่วโมง

ผู้สอน นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน

*****

๑. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ท ๔.๑ ม.๒/๒ วิเคราะห์โครงสร้างประโยคสามัญ ประโยครวม และประโยคซ้อน

๒. สาระสำคัญ

การทดสอบประโยค เป็นการวัดผลเพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในเรื่องของประโยคน้อยเพียงใด ผู้เรียนจำเป็นต้องทดสอบความรู้ในเรื่องของความหมายของประโยคทั้ง ๓ ชนิด ประกอบไปด้วย ประโยคสามัญ ประโยคความรวม และประโยคความซ้อน และสามารถวิเคราะห์โครงสร้างของประโยคแต่ละชนิดได้ เพื่อเป็นพื้นฐานในการเขียนสื่อสารและนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้ (ประกอบด้วย K และ P)

๓.๑ นักเรียนสามารถบอกความหมายของประโยคแต่ละชนิดได้ (P)

๓.๒ นักเรียนสามารถวิเคราะห์โครงสร้างของประโยคได้ (P)

๔. สาระการเรียนรู้

ประโยค

- ประโยคสามัญ
- ประโยคความรวม
- ประโยคความซ้อน

๕. สมรรถนะของผู้เรียน

-

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๖.๑ ซื่อสัตย์สุจริต
- ๖.๒ มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. ภาระงาน/ชิ้นงาน

ทดสอบประโยค

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. นักเรียนและครูทบทวนความรู้เรื่องประโยคในประเด็นของความหมายของประโยคแต่ละชนิด ประเภท และโครงสร้างของประโยคแต่ละชนิด

๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนด้วยวิธีสรุปจากคำถามและคำตอบของนักเรียน

ขั้นสอน

๓. นักเรียนหยิบสมุดรายวิชาภาษาไทยขึ้นมา พร้อมตรวจสอบอุปกรณ์การเรียนให้เรียบร้อยเพื่อป้องกันการยืมอุปกรณ์การเรียนระหว่างทดสอบ

๔. ครูอธิบายกติกาการทดสอบ ดังนี้

๔.๑ ครูเขียนประโยคบนกระดาน ๓ ชนิด ได้แก่ ประโยคสามัญ ประโยคความรวม ประโยคความซ้อน

๔.๒ นักเรียนเขียนความหมายของประโยคแต่ละชนิดลงในสมุดของตนเอง

๔.๓ ครูเขียนประโยคบนกระดาน ๑๐ ประโยค

๔.๔ ให้นักเรียนวิเคราะห์ประโยคทั้ง ๑๐ ชนิดที่ครูเขียนว่าเป็นประโยคชนิดใดและมีโครงสร้างอย่างไร

๔.๕ เวลาในการทดสอบ ๔๐ นาที

๕. เริ่มทำการทดสอบ

ขั้นสรุป

๖. นักเรียนและครูร่วมกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้องเรื่องประโยคความในประเด็น ความหมายประโยคและโครงสร้างประโยค

๙. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

-

๑๐. การวัดและประเมินผล

เป้าหมาย	วิธีการ	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - นักเรียนสามารถบอก ความหมายของประโยคแต่ ละชนิดได้ - นักเรียนสามารถ วิเคราะห์โครงสร้างของ ประโยคได้	ทดสอบ	แบบประเมินการทดสอบ เรื่อง ประโยค	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - ซื่อสัตย์สุจริต - มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

ลงชื่อ..........ผู้สอน
 (นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)
 ครูผู้สอน

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

(ลงชื่อ).....

(นางดวงเพ็ญ อินทร์แก้ว)
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

บันทึกหลังสอน

๑. ผลการสอน

.....
.....
.....

๒. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ความเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวกวิศรา อินทร์เทพ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางวณิชชา เดี่ยววานิชย์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์)

เกณฑ์การประเมินการทดสอบ เรื่อง ทดสอบประโยค

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
บอกความหมายของประโยคแต่ละชนิด	บอกความหมายของประโยคได้ถูกต้อง ๓ ชนิด	บอกความหมายของประโยคได้ถูกต้อง ๒ ชนิด	บอกความหมายของประโยคได้ถูกต้อง ๑ ชนิด
วิเคราะห์โครงสร้างของประโยค	วิเคราะห์โครงสร้างของประโยคได้ถูกต้อง ๘ - ๑๐ ข้อ	วิเคราะห์โครงสร้างของประโยคได้ถูกต้อง ๕ - ๗ ข้อ	วิเคราะห์โครงสร้างของประโยคได้ถูกต้อง ๑ - ๔ ข้อ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๕ - ๖
ผ่าน	๓ - ๔
ปรับปรุง	๑ - ๒

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
ซื่อสัตย์สุจริต	ทำข้อสอบโดยไม่ เหลือบมองของเพื่อน	ทำข้อสอบโดยไม่ เหลือบมองของเพื่อน ๑ ครั้ง	ทำข้อสอบโดยไม่ เหลือบมองของเพื่อน ๒ ครั้ง
มุ่งมั่นในการทำงาน	รับผิดชอบประโยคที่ ได้รับมอบหมายโดย เพื่อนไม่ต้องชี้แนะ	รับผิดชอบประโยคที่ ได้รับมอบหมายโดย เพื่อนต้องชี้แนะ	รับผิดชอบประโยคที่ ได้รับมอบหมายโดย เพื่อนต้องชี้แนะ และ ออกคำสั่งให้ตอบ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๕ - ๖
ผ่าน	๓ - ๔
ปรับปรุง	๑ - ๒

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ท ๒๒๑๐๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙

เรื่อง ร้อยเรียงภาษาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การเขียนเรียงความ (การเขียนแผนผังความคิด) เวลาเรียน ๑ ชั่วโมง

ผู้สอน นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน

*****

๑. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ท ๒.๑ ม.๒/๓ เขียนเรียงความ

๒. สาระสำคัญ

การเรียงความ เป็นงานเขียนร้อยแก้วชนิดหนึ่งที่มีผู้เขียนมุ่งถ่ายทอดเรื่องราว ความรู้ ความคิด และทัศนคติ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ด้วยถ้อยคำสำนวนที่เรียบเรียงอย่างมีลำดับชั้นและสละสลวย การเขียนเรียงความโดยใช้แผนผังความคิดเป็นการเขียนที่ผู้เขียนนำความรู้มาจัดลำดับเค้าโครงความคิด เพื่อเป็นแนวทางการเขียน ผู้เรียน จำเป็นต้องเรียนรู้องค์ประกอบของเรียงความและเขียนแผนผังความคิด เพื่อเป็นพื้นฐานในการเขียนเรียงความ

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้ (ประกอบด้วย K และ P)

๓.๑ นักเรียนสามารถอธิบายหลักการเขียนแผนผังความคิดได้ (K)

๓.๒ นักเรียนสามารถเขียนแผนผังความคิดได้ (P)

๔. สาระการเรียนรู้

๔.๑ หลักการเขียนแผนผังความคิด

๔.๒ การเขียนเรียงความโดยใช้แผนผังความคิด

๕. สมรรถนะของผู้เรียน

-

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มีวินัย

๖.๒ ใฝ่เรียนรู้

๗. ภาระงาน/ชิ้นงาน

เขียนแผนผังความคิด

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความหมายและองค์ประกอบของเรียงความ

๒. ครูถามนักเรียนถึงวิธีการเขียนที่ทำให้เนื้อหาเรียงความไม่วกวน

๓. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยวิธีการสรุปจากคำถาม

ขั้นสอน

๑. นักเรียนศึกษา เรื่อง การเขียนเรียงความ ในประเด็นของหลักการเขียนแผนผังความคิด ในหนังสือ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๒. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายถึงการเลือกเรื่อง การตั้งชื่อเรื่อง พร้อมทั้งการวางโครงเรื่อง และ ยกตัวอย่างให้นักเรียนศึกษา

๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันเลือกเรื่องและตั้งชื่อเรื่อง จากนั้นให้ช่วยกันวางโครงเรื่อง โดยใช้ผังความคิด

๔. นักเรียนเขียนโครงเรื่องในสมุดแล้วนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

๕. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง การเขียนเรียงความในประเด็น กลวิธีการเขียนเรียงความและการเขียนแผนผังความคิด

๙. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

- หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑๐. การวัดและประเมินผล

เป้าหมาย	วิธีการ	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ (K) - นักเรียนสามารถ อธิบายหลักการเขียน แผนผังความคิดได้	สังเกตการตอบ คำถาม	แบบประเมินการสังเกต การตอบคำถาม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - นักเรียนสามารถเขียน แผนผังความคิดได้	ตรวจสอบ	แบบประเมินสมุด	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - มีวินัย - ใฝ่เรียนรู้	ประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ครูผู้สอน

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

(ลงชื่อ).....

(นางดวงเพ็ญ อินทร์แก้ว)
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

บันทึกหลังสอน

๑. ผลการสอน

.....
.....
.....

๒. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ความเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวกวิศรา อินทร์เทพ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางวณิชชา เตียววณิชย์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์)

เกณฑ์การประเมินการสังเกตการตอบคำถาม เรื่อง การเขียนเรียงความ (การเขียนแผนผังความคิด)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
อธิบายหลักการเขียน แผนผังความคิด	อธิบายหลักการเขียน แผนผังความคิดได้ ๓ ข้อ ดังนี้ ๑. ระดมความคิด ๒. นำข้อความที่ ระดมความคิดมาจัด หมวดหมู่ ๓. นำข้อมูลที่ได้มา เขียนขยายความใน รูปแบบเรียงความ	อธิบายหลักการเขียน แผนผังความคิดได้ ๒ ข้อ	อธิบายหลักการเขียน แผนผังความคิดได้ ๑ ข้อ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๓
ผ่าน	๒
ปรับปรุง	๑

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินสมุด เรื่อง การเขียนเรียงความ (การเขียนแผนผังความคิด)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
เขียนแผนผังความคิด	เขียนแผนผังความคิด ได้โดยครูไม่ต้องชี้แนะ	เขียนแผนผังความคิด ได้โดยครูต้องชี้แนะ	เขียนแผนผังความคิด ได้โดยครูต้องชี้แนะ และออกคำสั่งให้ทำ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๓
ผ่าน	๒
ปรับปรุง	๑

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
มีวินัย	เข้าเรียนตรงเวลา	เข้าเรียนสาย ๑ - ๕ นาที	เข้าเรียนสาย ๖ - ๑๐ นาที
ใฝ่เรียนรู้	มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรม ๑ - ๕ นาที	ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรม ๖ - ๑๐ นาที

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๕ - ๖
ผ่าน	๓ - ๔
ปรับปรุง	๑ - ๒

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ท ๒๒๑๐๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙

ชื่อหน่วย ร้อยเรียงภาษาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การเขียนเรียงความ (การเขียนคำนำ) เวลาเรียน ๑ ชั่วโมง

ผู้สอน นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน

*****

๑. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ท ๒.๑ ม.๒/๓ เขียนเรียงความ

ท ๒.๑ ม.๒/๘ มีมารยาทในการเขียน

๒. สาระสำคัญ

การเขียนคำนำ เป็นการเขียนย่อหน้าแรกของเรียงความ มีความยาวไม่มากนัก อาจจะมีประมาณ ๓ - ๕ บรรทัด คำนำทำหน้าที่เปิดเรื่อง หรือนำเรื่อง เพื่อเกริ่นให้ผู้อ่านทราบว่า จะได้อ่านเรียงความในแนวใด คำนำจึงมีความสำคัญมาก ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนรู้วิธีการเขียนคำนำ เพื่อเป็นพื้นฐานในการเขียนคำนำเรียงความ

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้ (ประกอบด้วย K และ P)

๓.๑ นักเรียนสามารถอธิบายวิธีการเขียนคำนำได้ (K)

๓.๒ นักเรียนสามารถเขียนคำนำได้ (P)

๔. สาระการเรียนรู้

การเขียนคำนำ

๕. สมรรถนะของผู้เรียน

-

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มีวินัย

๖.๒ ใฝ่เรียนรู้

๗. ภาระงาน/ชิ้นงาน

ใบงาน เรื่อง การเขียนคำนำเรียงความ

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูนำตัวอย่างคำนำของเรียงความเรื่องต่าง ๆ มาให้นักเรียนอ่านและสังเกตร่วมกัน
๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่การเขียนคำนำในเรียงความด้วยวิธีการสรุปจากคำถาม

ขั้นสอน

๓. นักเรียนรับใบความรู้ เรื่อง การเขียนคำนำเรียงความ จากครูคนละ ๑ ชุด
๔. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การเขียนคำนำเรียงความ พร้อมทั้งครูอธิบายประกอบเพิ่มเติม
๕. ครูให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างว่าการเขียนคำนำในเรียงความควรเป็นแบบใดบ้าง
๖. นักเรียนฝึกเขียนคำนำเรียงความ โดยใช้เรื่องเดียวกับเรื่องที่เขียนในแผนผังความคิด

ขั้นสรุป

๗. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง การเขียนคำนำเรียงความ

๙. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนคำนำเรียงความ

๑๐. การวัดและประเมินผล

เป้าหมาย	วิธีการ	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ (K) - นักเรียนสามารถอธิบายวิธีการเขียนคำนำได้	สังเกตการตอบคำถาม	แบบประเมินสังเกตการตอบคำถาม เรื่อง การเขียนเรียงความ (การเขียนคำนำ)	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - นักเรียนสามารถเขียนคำนำได้	ตรวจใบงาน เรื่อง การเขียนคำนำเรียงความ	แบบประเมินใบงาน เรื่อง การเขียนคำนำเรียงความ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - มีวินัย - ใฝ่เรียนรู้	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
สมรรถนะสำคัญ - ความสามารถในการคิด	ประเมินสมรรถนะ	แบบประเมินสมรรถนะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ครูผู้สอน

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

(ลงชื่อ).....

(นางดวงเพ็ญ อินทร์แก้ว)
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

บันทึกหลังสอน

๑. ผลการสอน

.....
.....
.....

๒. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ความเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวกวิศรา อินทร์เทพ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางวณิชชา เดี่ยววานิชย์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์)

เกณฑ์การประเมินการสังเกตการตอบคำถาม เรื่อง การเขียนเรียงความ (การเขียนคำนำ)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
อธิบายวิธีการเขียนคำนำ	อธิบายวิธีการเขียนคำนำโดยครูไม่ต้องชี้แนะ	อธิบายวิธีการเขียนคำนำโดยครูต้องชี้แนะ	อธิบายวิธีการเขียนคำนำโดยครูต้องชี้แนะและใช้คำสั่งให้ตอบ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๓
ผ่าน	๒
ปรับปรุง	๑

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินใบงาน เรื่อง การเขียนเรียงความ (การเขียนคำนำ)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
เขียนคำนำ	เขียนคำนำได้โดยครูไม่ต้องชี้แนะ	เขียนคำนำได้โดยครูต้องชี้แนะ	เขียนคำนำได้โดยครูต้องชี้แนะและใช้คำสั่งให้เขียน

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๓
ผ่าน	๒
ปรับปรุง	๑

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
มีวินัย	เข้าเรียนตรงเวลา	เข้าเรียนสาย ๑ - ๕ นาที	เข้าเรียนสาย ๖ - ๑๐ นาที
ใฝ่เรียนรู้	มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรม ๑ - ๕ นาที	ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรม ๖ - ๑๐ นาที

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๕ - ๖
ผ่าน	๓ - ๔
ปรับปรุง	๑ - ๒

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนคำนำเรียงความ

ความหมายของคำนำ

คำนำ คือ ย่อหน้าแรกของเรียงความ มีความยาวไม่มากนัก อาจจะมีประมาณ ๓ – ๕ บรรทัด คำนำทำหน้าที่เปิดเรื่องหรือนำเรื่อง เพื่อเกริ่นให้ผู้อ่านทราบว่า จะได้อ่านเรียงความในแนวใด คำนำจึงมีความสำคัญมาก เพราะนอกจากจะบอกแนวของเรื่องแล้ว ยังต้องเรียกความสนใจของผู้อ่าน ให้อยากอ่านเนื้อเรื่องของเรียงความด้วย

วิธีเขียนคำนำเรียงความ

การขึ้นต้นคำนำของเรียงความต้องเรียกความสนใจจากผู้อ่าน ดังนั้นจึงอาจจะขึ้นต้นด้วย สำนวน สุภาพิต คำขวัญ เพลง บทร้อยกรอง คำพูดของบุคคลสำคัญ การให้ความหมาย หรือให้คำจำกัดความ หรือประโยคที่สามารถกระแทกใจผู้อ่านได้ ทั้งนี้ ข้อความที่เลือกมาใช้ในการนำเรื่องนั้นต้องเกี่ยวข้องกับชื่อเรื่องของเรียงความ และเนื้อหาของคำนำต้องบอกแนวของเรื่องด้วย

ตัวอย่าง คำนำที่นำเรื่องด้วยวิธีต่าง ๆ

๑. นำเรื่องด้วยประโยคที่เรียกความสนใจ

เรียงความเรื่อง เราคนไทย...จะช่วยเหลืออย่างไรในภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ

ประเทศไทยเกิดภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ ค่าเงินบาทลดลง ราคาสินค้าเพิ่มขึ้น สถาบันการเงินหลายแห่งถูกปิด การลงทุนภาคเอกชนล้มละลาย ต่างชาติไม่กล้ามาลงทุนเพราะขาดความเชื่อมั่น เกิดปัญหาคนว่างงาน ปัญหาสังคม เราคนไทยต่างได้รับความเดือดร้อนจากผลพวงของภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วกัน ภาวะเช่นนี้ ภาครัฐ เอกชนและเราคนไทยต้องร่วมมือร่วมใจกันฝ่าฟันอุปสรรค ด้วยความเชื่อมั่นว่าเราคนไทยช่วยเหลือชาติพ้นวิกฤตการณ์นี้ได้

ข้อสังเกต

๑. คำนำนี้ไม่ยาวเกินไป
๒. นำเรื่องด้วยประโยคที่เรียกความสนใจได้ เพราะกล่าวว่า “ประเทศไทยเกิดภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ” ประโยคนี้สามารถเร้าใจผู้อ่านได้ เพราะคำว่า “วิกฤต” แปลว่า ร้ายแรง
๓. ข้อความของคำนำ ทำให้ผู้อ่านทราบว่า จะได้อ่านเรื่องราวเกี่ยวกับเศรษฐกิจของประเทศ เป็นการบอกแนวของเรื่อง

๒. นำเรื่องด้วยคำขวัญ

เรียงความเรื่อง ศรีสัชนาลัยบ้านเรา

“ประเพณีลือก้อง ทองโบราณ ย่านผ้าซิ่น ถิ่นมรดกโลก” เป็นคำขวัญประจำอำเภอศรีสัชนาลัย คำขวัญนี้กล่าวถึงสิ่งดี ๆ ของอำเภอศรีสัชนาลัย ซึ่งเป็นอำเภอที่มีชื่อไพเราะไม่น้อยหน้าชื่ออำเภอใด ๆ และสำหรับฉันแล้วยิ่งไพเราะ เพราะศรีสัชนาลัยคือบ้านของเรา

ข้อสังเกต

๑. คำนำนี้ไม่ยาวเกินไป
๒. นำเรื่องด้วยคำขวัญ และเกี่ยวข้องกับชื่อเรื่อง
๓. ข้อความของคำนำสามารถทำให้ผู้อ่านได้ทราบว่า จะได้อ่านเรื่องเกี่ยวกับอำเภอศรีสัชนาลัย เป็นการบอกแนวของเรื่อง

๓. นำด้วยบทเพลง

เรียงความเรื่อง พ่อของฉัน

“ใครหนอรักเราเท่าชีวิต ใครหนอปรานีไม่มีเสื่อมคลาย ใครหนอรักเราใช่เพียงรูปกายรักเขาไม่หน่าย มิตินทำลาย ใครหนอ” ฉันฟังเพลงนี้มาตั้งแต่เด็ก ตั้งแต่ฉันยังพูดไม่ได้ คุณแม่ร้องให้ฉันฟังและทุกครั้งท่านจะถามฉันว่าใครหนอรักฉันมากที่สุด ฉันจะตอบว่า “คุณแม่ คุณพ่อ” ตามเนื้อเพลงที่ได้ฟัง และฉันก็รับรู้ด้วยความรู้สึกที่แท้จริงว่า นอกจากคุณแม่แล้ว ยังมีคุณพ่อที่รักฉันอย่างจริงใจตลอดมา

ข้อสังเกต

๑. คำนำนี้ไม่ยาวเกินไป
๒. นำเรื่องด้วย บทเพลง “ใครหนอ” ซึ่งเป็นบทเพลงที่รู้จักกันแพร่หลาย
๓. ข้อความของคำนำ ทำให้ผู้อ่านทราบว่า จะได้อ่านเกี่ยวกับเรื่องพ่อของผู้เขียน เป็นการบอกแนวของเรื่อง

๔. นำด้วยการให้ความหมายหรือให้คำจำกัดความ

เรียงความเรื่อง พ่อของฉัน

“พ่อ คือ พรหมของลูก” คำกล่าวนี้หลายคนอาจตีความหมายว่า พ่อ คือบุคคลที่ควรยกย่อง บูชาดุจพระพรหม แต่อีกความหมายหนึ่ง อาจหมายถึง พ่อ คือบุคคลที่มีพรหมวิหารสี่ตามหลักของพุทธศาสนา คือ มีความเมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา แต่จะตีความหมายใดก็ตาม เราทุกคน ต้องยอมรับความจริงว่า พ่อ คือ บุคคลสำคัญในครอบครัวที่เป็นเสาหลักในการทำให้อุปการะเลี้ยงดูฉันนั่นเอง

ข้อสังเกต

๑. คำนำนี้ไม่ยาวเกินไป
๒. นำเรื่องด้วยการบอกความหมายหรือให้คำจำกัดความของคำว่า “พ่อ” ซึ่งเกี่ยวข้องกับชื่อเรื่อง
๓. ข้อความของคำนำ ทำให้ผู้อ่านทราบว่า จะได้อ่านเรียงความเกี่ยวกับ “พ่อ” เป็นการบอกแนวของเรื่อง

ที่มา: จุฑามาศ ภิญโญศรี. (ม.ป.ป.). เทคนิคการเขียนคำนำที่น่าสนใจ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

<http://www.msu.ac.th/msumagaz/smain/readpost.php?mid=๑๙๖>. (วันที่สืบค้น ๑๑ มกราคม ๒๕๖๕).

Yuwadee. (๒๕๕๙). ๕ เทคนิคเขียนเรียงความที่น่าสนใจ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

<https://teen.mthai.com/education/๑๖๘๓๕๕.html>. (วันที่สืบค้น ๑๑ มกราคม ๒๕๖๕).

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ท ๒๒๑๐๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙

เรื่อง ร้อยเรียงภาษาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘

เรื่อง การเขียนเรียงความ (การเขียนเนื้อเรื่อง)

เวลาเรียน ๑ ชั่วโมง

ผู้สอน นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน

*****

๑. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ท ๒.๑ ม.๒/๓ เขียนเรียงความ

ท ๒.๑ ม.๒/๘ มีมารยาทในการเขียน

๒. สาระสำคัญ

การเขียนเนื้อเรื่องเรียงความ เนื้อเรื่อง คือ สาระสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง ทำหน้าที่ขยายความของเรื่อง จะมีก็ย่อหน้าแล้วแต่ขนาดของเรื่องและทุกย่อหน้าต้องสัมพันธ์สอดคล้องกันกับชื่อเรื่องอย่างเป็นเอกภาพ ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนรู้วิธีการเขียนเรียงความและฝึกเขียนเรียงความ เพื่อเป็นพื้นฐานในการเขียนเรียงความ

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้ (ประกอบด้วย K และ P)

๓.๑ นักเรียนสามารถอธิบายวิธีการเขียนเนื้อเรื่องในเรียงความได้ (K)

๓.๒ นักเรียนสามารถเขียนเนื้อเรื่องในเรียงความได้ (P)

๔. สาระการเรียนรู้

การเขียนเนื้อเรื่องในเรียงความ

๕. สมรรถนะของผู้เรียน

-

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มีวินัย

๖.๒ ใฝ่เรียนรู้

๗. ภาระงาน/ชิ้นงาน

ใบงาน เรื่อง การเขียนเนื้อเรื่องในเรียงความ

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูยกประเด็น “ศิลปวัฒนธรรมไทย” บนกระดานแล้วให้นักเรียนช่วยกันเขียนแผนผังความคิด

๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่การเขียนเนื้อเรื่องในเรียงความด้วยวิธีการสรุปจากคำถาม

ขั้นสอน

๓. นักเรียนรับใบความรู้ เรื่อง การเขียนเนื้อเรื่องในเรียงความ จากครูคนละ ๑ แผ่น

๔. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การเขียนเนื้อเรื่องในเรียงความ พร้อมทั้งครูอธิบายประกอบเพิ่มเติม

๕. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับแนวทางการเขียนเนื้อเรื่องในเรียงความ กลวิธีหรือแนวทางที่

ใช้ในการเขียนเรียงความ

๖. นักเรียนนำแผนผังความคิดที่ได้เขียนในชั่วโมงที่ผ่านมาฝึกการเขียนเนื้อเรื่อง พร้อมครูให้คำปรึกษาใน

การเขียน

ขั้นสรุป

๗. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง การเขียนเนื้อเรื่องในเรียงความ

๙. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนเนื้อเรื่องในเรียงความ

๑๐. การวัดและประเมินผล

เป้าหมาย	วิธีการ	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ (K) - นักเรียนสามารถอธิบายวิธีการเขียนเนื้อเรื่องในเรียงความได้	สังเกตการตอบคำถาม	แบบประเมินสังเกตการตอบคำถาม เรื่อง การเขียนเรียงความ (การเขียนเนื้อเรื่อง)	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - นักเรียนสามารถเขียนเนื้อเรื่องในเรียงความได้	ตรวจใบงาน เรื่อง การเขียนคำนำเรียงความ	แบบประเมินใบงาน เรื่อง การเขียนเนื้อเรื่องในเรียงความ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - มีวินัย - ใฝ่เรียนรู้	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

ลงชื่อ..........ผู้สอน
(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)
ครูผู้สอน

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

(ลงชื่อ).....

(นางดวงเพ็ญ อินทร์แก้ว)
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

บันทึกหลังสอน

๑. ผลการสอน

.....
.....
.....

๒. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ความเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวกวิศรา อินทร์เทพ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางวณิชชา เตียววณิชย์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์)

เกณฑ์การประเมินการสังเกตการตอบคำถาม เรื่อง การเขียนเรียงความ (การเขียนเนื้อเรื่อง)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
อธิบายวิธีการเขียนเนื้อเรื่องในเรียงความ	อธิบายวิธีการเขียนเนื้อเรื่องในเรียงความ โดยครูไม่ต้องชี้แนะ	อธิบายวิธีการเขียนเนื้อเรื่องในเรียงความ โดยครูต้องชี้แนะ	อธิบายวิธีการเขียนเนื้อเรื่องในเรียงความ โดยครูต้องชี้แนะและใช้คำสั่งให้ตอบ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๓
ผ่าน	๒
ปรับปรุง	๑

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินใบงาน เรื่อง การเขียนเนื้อเรื่องในเรียงความ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
เขียนเนื้อเรื่องในเรียงความ	เขียนเนื้อเรื่องในเรียงความได้โดยครูไม่ต้องชี้แนะ	เขียนเนื้อเรื่องในเรียงความได้โดยครูต้องชี้แนะ	เขียนเนื้อเรื่องในเรียงความได้โดยครูต้องชี้แนะและใช้คำสั่งให้เขียน

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๓
ผ่าน	๒
ปรับปรุง	๑

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
มีวินัย	เข้าเรียนตรงเวลา	เข้าเรียนสาย ๑ - ๕ นาที	เข้าเรียนสาย ๖ - ๑๐ นาที
ใฝ่เรียนรู้	มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรม ๑ - ๕ นาที	ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรม ๖ - ๑๐ นาที

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๕ - ๖
ผ่าน	๓ - ๔
ปรับปรุง	๑ - ๒

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนเนื้อเรื่องในเรียงความ

เนื้อเรื่อง คือ สารสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง ทำหน้าที่ขยายความของเรื่อง จะมีก็ย่อหน้าแล้วแต่ขนาดของเรื่องและทุกย่อหน้าต้องสัมพันธ์สอดคล้องกันกับชื่อเรื่องอย่างเป็นเอกภาพ ผู้เขียนต้องแสดงความรู้อย่างกว้างขวางและสมบูรณ์ตรงตามหัวเรื่องที่เขียน จะต้องเรียบเรียงเนื้อเรื่องไปตามลำดับของโครงเรื่องเนื้อเรื่องของเรียงความที่ดีต้อง “เอกภาพ” คือมีแนวคิดและจุดมุ่งหมายเดียวตลอดทั้งเรื่อง ให้ภาษาระดับเดียวกัน เป็นภาษาเขียนไม่ใช่ภาษาพูด และมี “สัมพันธ์ภาพ” คือ เขียนให้สัมพันธ์กันตลอดตามโครงเรื่องที่วางไว้ประการสุดท้ายต้องมี “สารัตถภาพ” คือ เขียนให้เน้นใจความสำคัญของเรื่องได้แจ่มแจ้งและมีเหตุผล เนื้อหาของเรียงความควรมีย่อหน้า แต่ละย่อหน้านั้นขึ้นอยู่กับเรียงความขนาดยาวหรือสั้น

หลักการเขียนเนื้อเรื่อง

- เริ่มต้นให้มีน้ำหนักร ขวนให้คิด ขวนให้ติดตาม
- จัดลำดับเนื้อเรื่องให้ดีกว่าอะไรควรเขียนก่อน หลัง
- ใช้ประโยคที่ดี เหมาะสม ถูกต้องตามโครงสร้างของประโยค โดยประโยคต้องไม่สั้น หรือเยิ่นเย้อเกินไป
- ใช้สำนวนโวหารที่ดี เหมาะกับเรื่องที่เขียน และเขียนให้แจ่มแจ้งชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย
- ควรแยกเนื้อเรื่องออกเป็นย่อหน้า แต่ไม่ควรเกิน ๓ ย่อหน้า เพื่อให้ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจเรื่องได้ง่ายขึ้น
- การจบเนื้อเรื่องควรจบให้ประทับใจ และควรฝากข้อคิดไว้ให้ผู้อ่านได้ไตร่ตรองอย่างมีเหตุผลด้วย

ลักษณะของเรียงความที่ดี

มีเอกภาพ หมายความว่า เนื้อหาจะต้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันไม่กล่าวนอกเรื่อง ไม่ขึ้นอยู่กับการวางโครงเรื่อง

มีสัมพันธ์ภาพ หมายความว่า เนื้อหาต้องมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันตลอดทั้งเรื่อง เกิดจากการจัดลำดับความคิดและการวางโครงเรื่องที่ดี และเกิดจากการเรียบเรียงย่อหน้าอย่างมีระเบียบ

มีสารัตถภาพ หมายความว่า เรียงความแต่ละเรียงจะต้องมีสาระสมบูรณ์ตลอดทั้งเรื่อง ความสมบูรณ์ของเนื้อหาเกิดจากการวางโครงเรื่องที่ดี

ที่มา: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ม.ป.ป.). เทคนิคการเขียนคำนำให้น่าสนใจ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

<http://www.msu.ac.th/msumagaz/smain/readpost.php?mid=๑๙๖>. (วันที่สืบค้น ๑๑ มกราคม ๒๕๖๕).

Yuwadee. (๒๕๕๙). ๕ เทคนิคเขียนเรียงความให้น่าสนใจ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

<https://teen.mthai.com/education/๑๖๘๓๕๕.html>. (วันที่สืบค้น ๑๑ มกราคม ๒๕๖๕).

ใบงาน เรื่อง การเขียนเนื้อเรื่องในเรียงความ

คำชี้แจง นักเรียนเขียนเนื้อเรื่องในเรียงความตามแผนผังความคิดที่นักเรียนเลือก

เรียงความเรื่อง.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ท ๒๒๑๐๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙

ชื่อหน่วย ร้อยเรียงภาษาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙

เรื่อง การเขียนเรียงความ (การเขียนสรุป)

เวลาเรียน ๑ ชั่วโมง

ผู้สอน นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน

*****

๑. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ท ๒.๑ ม.๒/๓ เขียนเรียงความ

ท ๒.๑ ม.๒/๘ มีมารยาทในการเขียน

๒. สาระสำคัญ

การเขียนสรุปเรียงความ การทิ้งท้ายเกี่ยวกับเรื่องที่เขียน เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจ สรุปที่ดีต้องกระชับ ตรงประเด็นต้องสอดคล้องกับคำนำและเนื้อเรื่องทั้งหมด ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนรู้วิธีการเขียนสรุปและฝึกเขียนสรุป เพื่อเป็นพื้นฐานในการเขียนเรียงความและเขียนสื่อสารในระดับที่สูงขึ้น

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้ (ประกอบด้วย K และ P)

๓.๑ นักเรียนสามารถอธิบายวิธีการเขียนสรุปในเรียงความได้ (K)

๓.๒ นักเรียนสามารถเขียนสรุปในเรียงความได้ (P)

๔. สาระการเรียนรู้

การเขียนสรุปในเรียงความ

๕. สมรรถนะของผู้เรียน

-

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มีวินัย

๖.๒ ใฝ่เรียนรู้

๗. ภาระงาน/ชิ้นงาน

ใบงาน เรื่อง การเขียนสรุปในเรียงความ

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูร่วมกันสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับองค์ประกอบของเรียงความทั้งหมดที่ได้เรียนรู้ในชั่วโมงที่ผ่านมา
๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่การเขียนสรุปด้วยวิธีการสรุปจากการสนทนา

ชั้นสอน

๓. ครูยกตัวอย่างการเขียนเรียงความ: การเขียนสรุปแบบต่าง ๆ ให้นักเรียนสังเกต
๔. นักเรียนรับใบความรู้ เรื่อง การเขียนสรุปในเรียงความ คนละ ๑ แผ่น
๕. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การเขียนสรุปในเรียงความ
๖. นักเรียนรับบทอ่านจากครูคนละ ๑ บทอ่าน
๗. นักเรียนฝึกคิดสรุปความจากบทอ่านที่ครูแจกให้
๘. นักเรียนรับใบงาน เรื่อง การเขียนสรุปในเรียงความ จากครูคนละ ๑ แผ่น
๙. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง การเขียนสรุปในเรียงความ โดยการใช้คำนำและเนื้อเรื่องในชั่วโมงก่อนหน้ามา

สรุป

ชั้นสรุป

๑๐. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง การเขียนสรุปในเรียงความ

๙. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนสรุปในเรียงความ

๑๐. การวัดและประเมินผล

เป้าหมาย	วิธีการ	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ (K) - นักเรียนสามารถอธิบายวิธีการเขียนสรุปในเรียงความได้	สังเกตการตอบคำถาม	แบบประเมินสังเกตการตอบคำถาม เรื่อง การเขียนเรียงความ (การเขียนสรุป)	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - นักเรียนสามารถเขียนสรุปในเรียงความได้	ตรวจใบงาน เรื่อง การเขียนสรุปในเรียงความ	แบบประเมินใบงาน เรื่อง การเขียนสรุปในเรียงความ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - มีวินัย - ใฝ่เรียนรู้	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

ลงชื่อ..........ผู้สอน
(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)
ครูผู้สอน

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

(ลงชื่อ).....

(นางดวงเพ็ญ อินทร์แก้ว)
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

บันทึกหลังสอน

๑. ผลการสอน

.....
.....
.....

๒. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ความเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวกวิศรา อินทร์เทพ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางวณิชชา เตียววานิชย์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์)

เกณฑ์การประเมินการสังเกตการตอบคำถาม เรื่อง การเขียนเรียงความ (การเขียนสรุป)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
อธิบายวิธีการเขียนสรุป ในเรียงความ นักเรียนสามารถ	อธิบายวิธีการเขียนสรุป ในเรียงความ โดยครูไม่ ต้องชี้แนะ	อธิบายวิธีการเขียนสรุป ในเรียงความ โดยครู ต้องชี้แนะ	อธิบายวิธีการเขียนสรุป ในเรียงความ โดยครู ต้องชี้แนะและใช้คำสั่ง ให้ตอบ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๓
ผ่าน	๒
ปรับปรุง	๑

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินใบงาน เรื่อง การเขียนสรุปในเรียงความ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
เขียนสรุปในเรียงความ	เขียนสรุปในเรียงความ ได้โดยครูไม่ต้องชี้แนะ	เขียนสรุปในเรียงความ ได้โดยครูต้องชี้แนะ	เขียนสรุปในเรียงความ ได้โดยครูต้องชี้แนะ และใช้คำสั่งให้เขียน

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๓
ผ่าน	๒
ปรับปรุง	๑

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
มีวินัย	เข้าเรียนตรงเวลา	เข้าเรียนสาย ๑ - ๕ นาที	เข้าเรียนสาย ๖ - ๑๐ นาที
ไม่เรียนรู้	มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรม ๑ - ๕ นาที	ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรม ๖ - ๑๐ นาที

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๕ - ๖
ผ่าน	๓ - ๔
ปรับปรุง	๑ - ๒

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนสรุปในเรียงความ

สรุป คือ การทิ้งท้ายเกี่ยวกับเรื่องที่เขียน เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกประทับใจ สรุปที่ดีต้องกระชับ ตรงประเด็นต้องสอดคล้องกับคำนำและเนื้อเรื่องทั้งหมด กลวิธีการเขียนบทสรุป มีดังนี้

๑. ผู้เขียนสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองลงไปได้
๒. อาจใช้สุภาษิต คำพังเพย หรือคำคมต่าง ๆ มาช่วยทำให้บทสรุปน่าสนใจมากยิ่งขึ้น
๓. อาจสรุปโดยทิ้งปัญหาไว้ให้ผู้อ่านขบคิดอย่างมีเหตุผลก็ได้

ตัวอย่างการเขียนสรุป

เรียงความเรื่อง "หนังสือคือชีวิต" ด.ช.กิติกร สุขสกุล ชั้น ม. ๒

โรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม เขตลาดพร้าว กรุงเทพฯ

หนังสือถ้าวางอยู่กับที่เฉย ๆ ไม่มีใครสนใจหรือหยิบไปอ่าน คุณค่าของมันก็ลดลง แม้ว่าผู้ประพันธ์จะบรรจงสรรค์สร้างหนังสือออกมาดีแค่ไหนแต่ถ้าไร้คนอ่านก็ไร้ค่า หนังสือแต่ละหน้าตัวอักษรแต่ละตัวที่ถูกกลั่นกรองแล้วเรียบเรียงออกมาจากความคิด ผ่านปลายปากกาของผู้เขียนบอกอะไรหลายสิ่งหลายอย่างให้ผู้อ่านได้ทราบ อาจจะเป็นประสบการณ์ชีวิตทั้งชีวิตของผู้เขียนถ่ายทอดออกมาเป็นหนังสือนั้นก็หมายถึงหนังสือคือชีวิตของผู้เขียน และผู้อ่านที่สื่อสัมพันธ์ถึงกันโดยใช้หนังสือเป็นสื่อกลาง ดังนั้น เมื่อหนังสือคือชีวิตของเรา เราก็ควรถนอมรักษา และแสวงหาคคุณค่าจากชีวิตของเราให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ตัวอย่างบทอ่าน บทความขนาดสั้น ปลา

ประเทศไทย มีภูมิประเทศที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้เป็นอาหารประเทศหนึ่งในโลก นับตั้งแต่โบราณกาลตลอดมา ประเทศของเรามีผักปลาและอาหารอย่างบริบูรณ์ จะเห็นได้จากข้อความที่ว่า "ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว" ซึ่งปรากฏบนศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ในสมัยเจ็ดร้อยปีที่ผ่านมา คนไทยส่วนใหญ่ซึ่งเป็นชาวไร่ชาวนาก็เป็นชาวประมงโดยปริยาย จับปลาในแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนองบึง ฯลฯ เพื่อใช้บริโภคกันในครอบครัว ส่วนที่เหลือก็นำไปแลกเปลี่ยนหรือขาย ส่วนประชาชนซึ่งอยู่ตามจังหวัดชายทะเล ๒๓ จังหวัดของประเทศของเรา ส่วนใหญ่ยังดำรงชีพอยู่ด้วยการทำการประมง เมื่อ ๖๐ ปีก่อนการประมงทะเลของประเทศเราเป็นการประมงแบบชายฝั่ง ชาวประมงจับปลาด้วยเครื่องมือประจำที่ชนิดต่าง ๆ เช่น ลอบ โพงพาง หรือ โป๊ะ เป็นต้น ปัจจุบันก็ได้มีการใช้อวนลากทำการประมงในทะเล ทำให้กิจการประมงของประเทศเจริญรุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว ทำให้บังเกิดผลดีแก่เศรษฐกิจของประเทศของเรา ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าทรัพยากรสัตว์น้ำโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปลา มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศของเรา

อย่างไรก็ตาม ความเจริญทางด้านวัตถุและเทคโนโลยีของประเทศและการเพิ่มปริมาณอย่างรวดเร็วของประชากรของประเทศของเรา ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ มีผลกระทบกระเทือนต่อความเป็นอยู่ของปลาหลายชนิด การสร้างเขื่อนกั้นลำน้ำทำให้พื้นที่ใต้เขื่อนซึ่งเคยเป็นที่ลุ่มน้ำท่วมถึงในฤดูน้ำหลาก และเป็นเขตที่ปลาน้ำจืดหลายชนิด ชอบตามน้ำขึ้นไปวางไข่และหาอาหารกิน ลดลงอย่างมากมาย เป็นเหตุให้พวกปลาเหล่านั้นหลายชนิดมีขนาดเล็กลง ปลาบางชนิดเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของสภาพที่อยู่อาศัยก็เริ่มมีจำนวนลดลงเรื่อย ๆ จนเหลือน้อยมากแหล่งน้ำหลายแหล่งตื้นเขินขึ้นเนื่องจากประชาชนบุกรุกเข้าไปอยู่อาศัยและทำเป็นที่เพาะปลูกหากิน ทำให้บริเวณเหล่านี้มีสภาพไม่เหมาะสมที่จะเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำหลายชนิด นอกจากนี้ในแม่น้ำลำคลองใกล้ตัวเมืองที่มีประชาชนอยู่อย่างหนาแน่นและมีโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น น้ำสะอาดจะค่อย ๆ เปลี่ยนสภาพเป็นน้ำเสีย ปลาและสัตว์น้ำส่วนใหญ่ก็ไม่สามารถจะอยู่อาศัยต่อไปได้

สารานุกรมไทย สำหรับเยาวชน เล่มที่ ๑

ที่มา: จุฑามาศ ภิญโญศรี. (ม.ป.ป.). เทคนิคการเขียนสรุปให้น่าสนใจ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

<http://www.msu.ac.th/msumagaz/smain/readpost.php?mid=๑๙๖>. (วันที่สืบค้น ๑๑ มกราคม ๒๕๖๕).

Yuwadee. (๒๕๕๙). ๕ เทคนิคเขียนเรียงความให้น่าสนใจ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

<https://teen.mthai.com/education/๑๖๘๓๕๕.html>. (วันที่สืบค้น ๑๑ มกราคม ๒๕๖๕).

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ท ๒๒๑๐๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙

ชื่อหน่วย ร้อยเรียงภาษาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง (๑)

เวลาเรียน ๑ ชั่วโมง

ผู้สอน นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน

*****

๑. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ท ๕.๑ ม.๒/๒ วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นที่อ่าน พร้อมยกเหตุผลประกอบ

๒. สาระสำคัญ

กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง เป็นเป็นผลงานของ “เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร (เจ้าฟ้ากุ้ง)” ไม่วิวเอกในสมัยอยุธยาตอนปลาย เมื่อครั้งเสด็จทางสถลมารคตามพระบิดาไปนมัสการพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี เนื้อเรื่องบรรยายถึงความงามของธรรมชาติตลอดเส้นทางเสด็จจากท่าเจ้าสนุกถึงธารทองแดง แสดงให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ของผืนป่าทั้งสัตว์น้อยใหญ่ พันธุ์ไม้นานาชนิด รวมถึงถึงชมความงามของชบวอนเสด็จ และสอดแทรกเกร็ดความรู้ที่น่าสนใจที่เกี่ยวข้องกับบทประพันธ์ ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ความเป็นมา ลักษณะคำประพันธ์ของกาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง และฝึกการวิเคราะห์วิจารณ์ เพื่อเป็นพื้นฐานในการตีความบทความ

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้ (ประกอบด้วย K และ P)

๓.๑ นักเรียนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับกาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดงได้ถูกต้อง (K)

๓.๒ นักเรียนเห็นความสำคัญของการศึกษาวรรณคดีไทย (A)

๔. สาระการเรียนรู้

๔.๑ ความเป็นมา

๔.๒ ผู้แต่ง

๔.๓ ฉันทลักษณ์

๕. สมรรถนะของผู้เรียน

-

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๒ มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. ภาระงาน/ชิ้นงาน

-

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูนำโคลงสี่สุภาพจำนวน ๓ บท และให้นักเรียนช่วยกันถอดความจากบทประพันธ์

ตัวอย่างโคลงสี่สุภาพ

ธารไหลใสสะอาด	มัจฉาชาติตาขนานา
หวั่นวายกินโคลคลา	ตามกันมาให้เห็นตัว
ธารไหลใสสะอาดน้ำ	รินมา
มัจฉาชาติขนานา	หวั่นหวัวย
จอกสร่ายกินโคลคลา	เขยหมู่
ตามคู่มาคล้ายคล้าย	ผุดให้เห็นตัว

๒. ครูใช้คำถามกระตุ้นนักเรียนว่าจากบทประพันธ์ได้กล่าวถึงสิ่งใด อย่างไร

๓. ครูสรุปคำตอบของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน

๓. ครูเปิดสื่อการสอน PowerPoint

ตัวอย่างสื่อการสอน PowerPoint

๔. ครูอธิบายประวัติความเป็นมา ผู้แต่ง ความหมาย และฉันทลักษณ์เกี่ยวกับกาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง โดยใช้สื่อ PowerPoint เรื่อง กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง

๕. นักเรียนดูหนังสือรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ หน้าที่ ๘๐ - ๘๓ ประกอบ

ขั้นสรุป

๖. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับเรื่อง กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง

๙. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

๙.๑ สื่อการสอน PowerPoint

๙.๒ หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑๐. การวัดและประเมินผล

เป้าหมาย	วิธีการ	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ (K) - ตอบคำถามเกี่ยวกับ เรื่องกาพย์ห่อโคลงประพาส ธารทองแดงได้ถูกต้อง	สังเกตการตอบ คำถาม	แบบประเมินสังเกตการ ตอบคำถาม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
ด้านเจตคติ (A) - เห็นความสำคัญของ การศึกษาวรรณคดีไทย	สังเกตการตอบ คำถาม	แบบประเมินสังเกตการ ตอบคำถาม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - ใฝ่เรียนรู้ - มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ครูผู้สอน

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

(ลงชื่อ).....

(นางดวงเพ็ญ อินทร์แก้ว)
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

บันทึกหลังสอน

๑. ผลการสอน

.....
.....
.....

๒. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ความเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวกวิศรา อินทร์เทพ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางวณิชชา เตียววณิชย์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์)

เกณฑ์การประเมินการสังเกตการตอบคำถาม เรื่อง ภาพยนตร์โคลงประพาสธารทองแดง (๑)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องภาพยนต์โคลงประพาสธารทองแดง	ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องภาพยนต์โคลงประพาสธารทองแดง ๓ ประเด็น ดังนี้ ๑. ความเป็นมา ๒. ประวัติผู้แต่ง ๓. ลักษณะคำประพันธ์	ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องภาพยนต์โคลงประพาสธารทองแดง ๒ ประเด็น	ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องภาพยนต์โคลงประพาสธารทองแดง ๑ ประเด็น
เห็นความสำคัญของการศึกษาวรรณคดีไทย	เห็นความสำคัญของการศึกษาวรรณคดีไทยโดยครูไม่ต้องชี้แนะ	เห็นความสำคัญของการศึกษาวรรณคดีไทยโดยมีครูชี้แนะ	ไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาวรรณคดีไทยแม้มีครูชี้แนะ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๕ - ๖
ผ่าน	๓ - ๔
ปรับปรุง	๑ - ๒

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
ใฝ่เรียนรู้ ๑. เข้าเรียนตรงเวลา ๒. ตั้งใจเรียน ๓. มีส่วนร่วมในการ ทำกิจกรรมการเรียนรู้	มีพฤติกรรม ๓ ข้อ	มีพฤติกรรม ๒ ข้อ	มีพฤติกรรม ๑ ข้อ
มุ่งมั่นในการทำงาน ๑. มีความตั้งใจและ พยายามในการทำงาน ที่ได้รับมอบหมาย ๒. มีความอดทนและ ไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรค เพื่อให้งานสำเร็จ ๓. มีความรับผิดชอบ ในหน้าที่การงาน	มีพฤติกรรม ๓ ข้อ	มีพฤติกรรม ๒ ข้อ	มีพฤติกรรม ๑ ข้อ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๕ - ๖
ผ่าน	๓ - ๔
ปรับปรุง	๑ - ๒

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

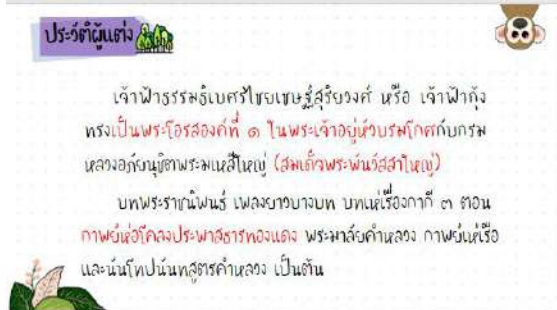
เอกสารประกอบการสอน

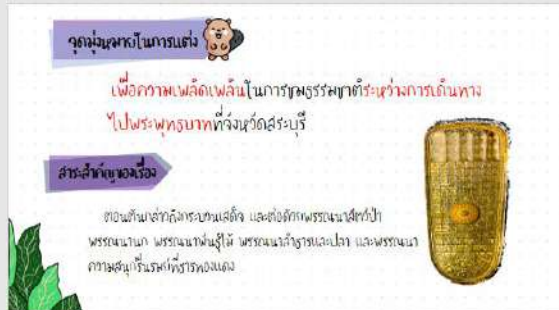
1 *

2 *

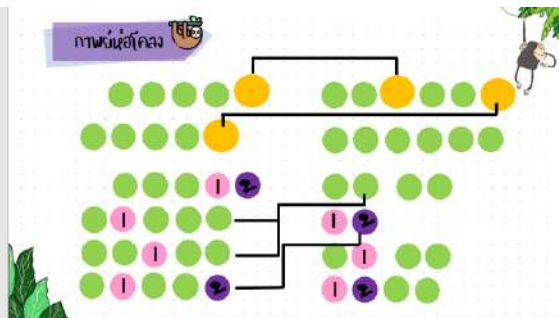
3 *

4 *

5 *

6 *

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ท ๒๒๑๐๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙

ชื่อหน่วย ร้อยเรียงภาษาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑

เรื่อง กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง (๒)

เวลาเรียน ๑ ชั่วโมง

ผู้สอน นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน

*****

๑. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ท ๕.๑ ม.๒/๒ วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นที่อ่าน พร้อมยกเหตุผลประกอบ

๒. สาระสำคัญ

กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง เป็นเป็นผลงานของ “เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร (เจ้าฟ้ากุ้ง)” ไม กวีเอกในสมัยอยุธยาตอนปลาย เมื่อครั้งเสด็จทางสถลมารคตามพระบิดาไปนมัสการพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี เนื้อเรื่องบรรยายถึงความงามของธรรมชาติตลอดเส้นทางเสด็จจากท่าเจ้าสนุกถึงธารทองแดง แสดงให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ของผืนป่าทั้งสัตว์น้อยใหญ่ พันธุ์ไม้นานาชนิด รวมถึงถึงชมความงามของขบวนเสด็จ และสอดแทรกเกร็ดความรู้ที่น่าสนใจที่เกี่ยวข้องกับบทประพันธ์ จำเป็นต้องศึกษาเนื้อเรื่องเกี่ยวกับกาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดงเพื่อเป็นพื้นฐานให้ผู้สามารถวิเคราะห์คุณค่าด้านเนื้อหา ด้านสังคม และด้านวรรณศิลป์ได้

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้ (ประกอบด้วย K และ P)

๓.๑ นักเรียนจับใจความสำคัญจากเนื้อเรื่องได้ถูกต้อง (K)

๓.๒ นักเรียนสามารถถอดค่าประพันธ์จากเรื่องได้ (P)

๔. สาระการเรียนรู้

- ถอดค่าประพันธ์จากเรื่องกาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง

๕. สมรรถนะของผู้เรียน

-

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๒ มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. ภาระงาน/ชิ้นงาน

-

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. นักเรียนและครูทบทวนความรู้เรื่อง ประวัติผู้แต่ง ความเป็นมา และฉันทลักษณ์

๒. ครูกล่าวถึงเนื้อเรื่องย่อเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน

๓. นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๒ กลุ่มตามการนั่งในห้องเรียน

๔. เมื่อได้นักเรียนในแต่ละกลุ่มแล้ว ครูให้เรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันถอดคำประพันธ์จากบทประพันธ์เรื่อง กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดงในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ที่กลุ่มตนเองได้รับ โดยครูเป็นผู้กำหนดเวลา

๕. เมื่อครบตามกำหนดเวลา นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเพื่อเล่าถึงเนื้อเรื่องที่กลุ่มตนได้ถอดคำประพันธ์ หากบกพร่องครูจะคอยเสริมรายละเอียดเพิ่มเติม และให้นักเรียนในกลุ่มอื่นคอยจดรายละเอียดที่กลุ่มเพื่อนนำเสนอ

ขั้นสรุป

๖. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับเรื่อง กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง

๗. ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษาและทบทวนเนื้อเรื่องเพื่อใช้เรียนในชั่วโมงถัดไป

๙. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

- หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑๐. การวัดและประเมินผล

เป้าหมาย	วิธีการ	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ (K) - นักเรียนจับใจความ สำคัญจากเนื้อเรื่องได้ ถูกต้อง	สังเกตการตอบ คำถาม	แบบประเมินสังเกตการ ตอบคำถาม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - นักเรียนสามารถถอด คำประพันธ์จากเรื่องได้	สังเกตการตอบ คำถาม	แบบประเมินสังเกตการ ตอบคำถาม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - ใฝ่เรียนรู้ - มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

ลงชื่อ..........ผู้สอน
(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)
ครูผู้สอน

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

(ลงชื่อ).....

(นางดวงเพ็ญ อินทร์แก้ว)
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

บันทึกหลังสอน

๑. ผลการสอน

.....
.....
.....

๒. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ความเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวกวิศรา อินทร์เทพ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางวณิชชา เตียววณิชย์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์)

เกณฑ์การประเมินการสังเกตการตอบคำถาม เรื่อง ภาพยนตร์โคลงประพาสธารทองแดง (๒)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
จับใจความสำคัญจากเนื้อเรื่อง	จับใจความสำคัญจากเนื้อเรื่องได้ถูกต้องโดยครูไม่ต้องชี้แนะ	จับใจความสำคัญจากเนื้อเรื่องได้ถูกต้องโดยครูต้องชี้แนะ	จับใจความสำคัญจากเนื้อเรื่องได้ถูกต้องโดยครูต้องชี้แนะและใช้คำสั่งให้ตอบ
ถอดคำประพันธ์จากเรื่อง	สามารถถอดคำประพันธ์จากเรื่องได้ถูกต้องโดยครูไม่ต้องชี้แนะ	สามารถถอดคำประพันธ์จากเรื่องได้ถูกต้องโดยครูต้องชี้แนะ	สามารถถอดคำประพันธ์จากเรื่องได้ถูกต้องโดยครูต้องชี้แนะและใช้คำสั่งให้ตอบ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๕ - ๖
ผ่าน	๓ - ๔
ปรับปรุง	๑ - ๒

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
ใฝ่เรียนรู้ ๑. เข้าเรียนตรงเวลา ๒. ตั้งใจเรียน ๓. มีส่วนร่วมในการ ทำกิจกรรมการเรียนรู้	มีพฤติกรรม ๓ ข้อ	มีพฤติกรรม ๒ ข้อ	มีพฤติกรรม ๑ ข้อ
มุ่งมั่นในการทำงาน ๑. มีความตั้งใจและ พยายามในการทำงาน ที่ได้รับมอบหมาย ๒. มีความอดทนและ ไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรค เพื่อให้งานสำเร็จ ๓. มีความรับผิดชอบ ในหน้าที่การงาน	มีพฤติกรรม ๓ ข้อ	มีพฤติกรรม ๒ ข้อ	มีพฤติกรรม ๑ ข้อ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๕ - ๖
ผ่าน	๓ - ๔
ปรับปรุง	๑ - ๒

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ท ๒๒๑๐๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙

ชื่อหน่วย ร้อยเรียงภาษาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒

เรื่อง กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง (๓)

เวลาเรียน ๑ ชั่วโมง

ผู้สอน นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน

*****

๑. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ท ๕.๑ ม.๒/๒ วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นที่อ่าน พร้อมยกเหตุผลประกอบ

๒. สาระสำคัญ

กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง เป็นเป็นผลงานของ “เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร (เจ้าฟ้ากุ้ง)” ไม้ กวีเอกในสมัยอยุธยาตอนปลาย เมื่อครั้งเสด็จทางสถลมารคตามพระบิดาไปนมัสการพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี เนื้อเรื่องบรรยายถึงความงามของธรรมชาติตลอดเส้นทางเสด็จจากท่าเจ้าสนุกถึงธารทองแดง แสดงให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ของผืนป่าทั้งสัตว์น้อยใหญ่ พันธุ์ไม้นานาชนิด รวมถึงถึงความงามของชบวณเสด็จ และสอดแทรกเกร็ดความรู้ที่น่าสนใจที่เกี่ยวข้องกับบทประพันธ์ จำเป็นต้องศึกษาเนื้อเรื่องเกี่ยวกับกาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดงเพื่อเป็นพื้นฐานให้ผู้สามารถวิเคราะห์คุณค่าด้านเนื้อหา ด้านสังคม และด้านวรรณศิลป์ได้

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้ (ประกอบด้วย K และ P)

๓.๑ นักเรียนสามารถถอดคำประพันธ์ได้ถูกต้อง (K)

๓.๒ นักเรียนสามารถสรุปเนื้อเรื่องได้ถูกต้อง (P)

๔. สาระการเรียนรู้

- ถอดคำประพันธ์จากเรื่องกาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง

๕. สมรรถนะของผู้เรียน

-

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๒ มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. ภาระงาน/ชิ้นงาน

-

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. นักเรียนและครูทบทวนเนื้อเรื่องในช่วงที่แล้วเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสอน

๒. ครูให้นักเรียนในกลุ่มที่ยังไม่ได้นำเสนอเนื้อหาของตน ออกมานำเสนอการถอดบทประพันธ์เรื่องกาพย์

ห่อโคลงประพาสธารทองแดง

๓. ครูเสริมรายละเอียดเพิ่มเติม และให้นักเรียนในกลุ่มอื่นคอยจดรายละเอียดที่กลุ่มเพื่อนนำเสนอเช่นเดิม

ขั้นสรุป

๔. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเนื้อเรื่องกาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง

๙. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

- หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑๐. การวัดและประเมินผล

เป้าหมาย	วิธีการ	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ (K) - นักเรียนสามารถถอด คำประพันธ์ได้ถูกต้อง	สังเกตการตอบ คำถาม	แบบประเมินสังเกตการ ตอบคำถาม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - นักเรียนสามารถสรุป เนื้อเรื่องได้ถูกต้อง	สังเกตการตอบ คำถาม	แบบประเมินสังเกตการ ตอบคำถาม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - ใฝ่เรียนรู้ - มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ครูผู้สอน

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

(ลงชื่อ).....

(นางดวงเพ็ญ อินทร์แก้ว)
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

บันทึกหลังสอน

๑. ผลการสอน

.....
.....
.....

๒. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ความเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวกวิศรา อินทร์เทพ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางวณิชชา เตียววณิชย์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์)

เกณฑ์การประเมินการสังเกตการตอบคำถาม เรื่อง ภาพยนตร์โคลงประพาสธารทองแดง (๓)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
ถอดคำประพันธ์	ถอดคำประพันธ์ได้ถูกต้อง โดยครูไม่ต้องชี้แนะ	ถอดคำประพันธ์ได้ ถูกต้องโดยครูต้องชี้แนะ	ถอดคำประพันธ์ได้ ถูกต้องโดยครูต้อง ชี้แนะและใช้คำสั่งให้ ตอบ
สรุปเนื้อเรื่อง	สรุปเนื้อเรื่องได้ถูกต้องโดย ครูไม่ต้องชี้แนะ	สรุปเนื้อเรื่องได้ถูกต้อง โดยครูต้องชี้แนะ	สรุปเนื้อเรื่องได้ถูกต้อง โดยครูต้องชี้แนะและ ใช้คำสั่งให้ตอบ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๕ - ๖
ผ่าน	๓ - ๔
ปรับปรุง	๑ - ๒

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
ใฝ่เรียนรู้ ๑. เข้าเรียนตรงเวลา ๒. ตั้งใจเรียน ๓. มีส่วนร่วมในการ ทำกิจกรรมการเรียนรู้	มีพฤติกรรม ๓ ข้อ	มีพฤติกรรม ๒ ข้อ	มีพฤติกรรม ๑ ข้อ
มุ่งมั่นในการทำงาน ๑. มีความตั้งใจและ พยายามในการทำงาน ที่ได้รับมอบหมาย ๒. มีความอดทนและ ไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรค เพื่อให้งานสำเร็จ ๓. มีความรับผิดชอบ ในหน้าที่การงาน	มีพฤติกรรม ๓ ข้อ	มีพฤติกรรม ๒ ข้อ	มีพฤติกรรม ๑ ข้อ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๕ - ๖
ผ่าน	๓ - ๔
ปรับปรุง	๑ - ๒

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ท ๒๒๑๐๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙

ชื่อหน่วย ร้อยเรียงภาษาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓

เรื่อง กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง (๔)

เวลาเรียน ๑ ชั่วโมง

ผู้สอน นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน

*****

๑. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ท ๕.๑ ม.๒/๓ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

ท ๕.๑ ม.๒/๒ วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นที่อ่าน พร้อมยกเหตุผลประกอบ

๒. สาระสำคัญ

กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง เป็นบทประพันธ์ของเจ้าฟ้าธรรมาธิเบศรไชยเชษฐาสุริยวงศ์ หรือเจ้าฟ้ากุ้ง ทรงพระนิพนธ์ขึ้นเมื่อครั้งตามเสด็จสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศโดยชลมารคไปนมัสการพระพุทธรูป จ.สระบุรี ทั้งนี้คำว่าธารทองแดงเป็นชื่อลำน้ำที่เขาคู่พระพุทธรูป ที่อยู่ในบริเวณพระพุทธรูป อันเป็นที่รื่นรมย์ด้วยธรรมชาติ มีสัตว์ต่าง ๆ และพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ผู้เรียนจำเป็นต้องศึกษาบทวิเคราะห์ในด้านเนื้อหา ด้านวรรณศิลป์ และด้านสังคม เพื่อเป็นพื้นฐานสามารถนำไปเป็นแนวทางในการวิเคราะห์คุณค่าในวรรณคดีอื่น ๆ ได้

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้ (ประกอบด้วย K และ P)

๓.๑ นักเรียนสามารถอธิบายคุณค่าจากเรื่องกาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดงได้ (K)

๓.๒ นักเรียนสามารถวิเคราะห์คุณค่าในด้านเนื้อหา วรรณศิลป์ และสังคมได้ (P)

๓.๓ นักเรียนเห็นความสำคัญของการศึกษาวรรณคดีไทย (A)

๔. สาระการเรียนรู้

- บทวิเคราะห์ด้านเนื้อหา วรรณศิลป์ และสังคม

๕. สมรรถนะของผู้เรียน

-

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๒ มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. ภาระงาน/ชิ้นงาน

-

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. นักเรียนและครูทบทวนเนื้อเรื่องในช่วงที่แล้วเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน

๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีภาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง

ขั้นสอน

๓. ครูบรรยายความรู้ เรื่อง การวิเคราะห์วรรณคดีภาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง จากสื่อ powerpoint เรื่อง ภาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง พร้อมนักเรียนดูหนังสือประกอบ

ตัวอย่างสื่อการสอน powerpoint

๔. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายถึงคุณค่าของวรรณคดีเรื่องภาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดงในประเด็นต่างๆ เช่น วรรณคดีเรื่องภาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดงมีคุณค่าในด้านต่าง ๆ อย่างไร

ขั้นสรุป

๕. ครูให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยเพิ่มเติมและร่วมกันสรุปความรู้จากการเรียนเรื่องภาพย์ห่อโคลงเพื่อนำองค์ความรู้ไปศึกษาต่อในชั่วโมงถัดไป

๙. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

๙.๑ หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๙.๒ สื่อการสอน PowerPoint

๑๐. การวัดและประเมินผล

เป้าหมาย	วิธีการ	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ (K) - นักเรียนสามารถอธิบายคุณค่าจากเรื่องภาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดงได้	สังเกตการตอบคำถาม	แบบประเมินสังเกตการตอบคำถาม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - นักเรียนสามารถวิเคราะห์คุณค่าในด้านเนื้อหา วรรณศิลป์ และสังคมได้	สังเกตการตอบคำถาม	แบบประเมินสังเกตการตอบคำถาม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
ด้านเจตคติ (A) - นักเรียนเห็นความสำคัญของการศึกษาวรรณคดีไทย	สังเกตการตอบคำถาม	แบบประเมินสังเกตการตอบคำถาม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - ใฝ่เรียนรู้ - มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ครูผู้สอน

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

(ลงชื่อ).....

(นางดวงเพ็ญ อินทร์แก้ว)
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

บันทึกหลังสอน

๑. ผลการสอน

.....
.....
.....

๒. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ความเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวกวิศรา อินทร์เทพ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางวณิชชา เตียววณิชย์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์)

เกณฑ์การประเมินการสังเกตการตอบคำถาม เรื่อง ภาพยนตร์โคลงประพาสธารทองแดง (๔)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
อธิบายคุณค่าจากเรื่อง ภาพยนตร์โคลงประพาสธารทองแดง	อธิบายคุณค่าจากเรื่อง ภาพยนตร์โคลงประพาสธารทองแดงได้ถูกต้องโดยครูไม่ต้องชี้แนะ	อธิบายคุณค่าจากเรื่อง ภาพยนตร์โคลงประพาสธารทองแดงได้ถูกต้อง โดยครูต้องชี้แนะ	อธิบายคุณค่าจากเรื่อง ภาพยนตร์โคลงประพาสธารทองแดงได้ถูกต้อง โดยครูต้องชี้แนะและ ใช้คำสั่งให้ตอบ
วิเคราะห์คุณค่าในด้าน เนื้อหา วรรณศิลป์ และ สังคม	วิเคราะห์คุณค่าในด้าน เนื้อหา วรรณศิลป์ และ สังคมได้ถูกต้องโดยครูไม่ต้องชี้แนะ	วิเคราะห์คุณค่าในด้าน เนื้อหา วรรณศิลป์ และ สังคมได้ถูกต้องโดยครู ต้องชี้แนะ	วิเคราะห์คุณค่าในด้าน เนื้อหา วรรณศิลป์ และสังคมได้ถูกต้อง โดยครูต้องชี้แนะและ ใช้คำสั่งให้ตอบ
เห็นความสำคัญของการศึกษาวรรณคดีไทย	เห็นความสำคัญของการศึกษาวรรณคดีไทยโดย ครูไม่ต้องชี้แนะ	เห็นความสำคัญของการศึกษาวรรณคดีไทย โดยมีครูชี้แนะ	ไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาวรรณคดีไทย แม้มือครูชี้แนะ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๗ - ๙
ผ่าน	๔ - ๖
ปรับปรุง	๑ - ๓

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
ใฝ่เรียนรู้ ๑. เข้าเรียนตรงเวลา ๒. ตั้งใจเรียน ๓. มีส่วนร่วมในการ ทำกิจกรรมการเรียนรู้	มีพฤติกรรม ๓ ข้อ	มีพฤติกรรม ๒ ข้อ	มีพฤติกรรม ๑ ข้อ
มุ่งมั่นในการทำงาน ๑. มีความตั้งใจและ พยายามในการทำงาน ที่ได้รับมอบหมาย ๒. มีความอดทนและ ไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรค เพื่อให้งานสำเร็จ ๓. มีความรับผิดชอบ ในหน้าที่การงาน	มีพฤติกรรม ๓ ข้อ	มีพฤติกรรม ๒ ข้อ	มีพฤติกรรม ๑ ข้อ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๕ - ๖
ผ่าน	๓ - ๔
ปรับปรุง	๑ - ๒

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

๑. คุณค่าในด้านธรรมชาติวิทยา

ภาพยี่ห้อโคลงประพาสธารทองแดงได้ให้ความรู้ในทางธรรมชาติวิทยาโดยเฉพาะเรื่องสัตว์และต้นไม้พรรณคดีเรื่องนี้ นับเป็นตำราทางพฤกษศาสตร์และสัตวศาสตร์ได้ โดยได้ให้ความรู้เกี่ยวกับสัตว์ต่าง ๆ และพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในเมืองไทย อย่างละเอียดละออ บางอย่างที่หายาก ไม่เคยได้ยิน ได้รู้ ก็ได้มารู้กันเมื่อได้อ่าน ได้ศึกษา

๑. คุณค่าในด้านธรรมชาติวิทยา

กวีได้บรรยายรายละเอียดต่าง ๆ ทั้งชื่อ รูปร่าง ลักษณะขนาด สี เสียง พฤติกรรม และกลิ่นด้วย นอกจากนี้ยังบอกอาการอันเป็ธรรมชาติของสัตว์นั้น เช่น การหาอาหารของงู การต่อสู้ของพังพอนกับงู เป็นต้น ผู้อ่านจะได้รู้อะไรเกี่ยวกับต้นไม้และสัตว์

๒. คุณค่าในด้านวัฒนธรรม

ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับประเพณีการเสด็จทางสถล
ชลมารคในสมัยกรุงศรีอยุธยา การแต่งกายของสตรีสมัย
อยุธยา การจัดกระบวนทัพแบบจตุรงค์บาท เครื่องประดับช้าง
เครื่องสูง เป็นต้น

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ท ๒๒๑๐๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙

ชื่อหน่วย ร้อยเรียงภาษาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔

เรื่อง กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง (๕)

เวลาเรียน ๑ ชั่วโมง

ผู้สอน นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน

*****

๑. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ท ๕.๑ ม.๒/๓ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

ท ๕.๑ ม.๒/๒ วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นที่อ่าน พร้อมยกเหตุผลประกอบ

๒. สาระสำคัญ

กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง เป็นบทประพันธ์ของเจ้าฟ้าธรรมาธิเบศรไชยเชษฐาสุริยวงศ์ หรือเจ้าฟ้ากุ้ง ทรงพระนิพนธ์ขึ้นเมื่อครั้งตามเสด็จสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศโดยชลมารคไปมนัสการพระพุทธบาท จ.สระบุรี ทั้งนี้คำว่าธารทองแดงเป็นชื่อลำน้ำที่ไหลพระพุทธบาท ที่อยู่ในบริเวณพระพุทธบาท อันเป็นที่รื่นรมย์ด้วยธรรมชาติ มีสัตว์ต่าง ๆ และพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ผู้เรียนจำเป็นต้องศึกษาบทวิเคราะห์ในด้านเนื้อหา ด้านวรรณศิลป์ และด้านสังคม เพื่อเป็นพื้นฐานสามารถนำไปเป็นแนวทางในการวิเคราะห์คุณค่าในวรรณคดีอื่น ๆ ได้

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้ (ประกอบด้วย K และ P)

๓.๑ นักเรียนสามารถอธิบายคุณค่าจากเรื่องกาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดงได้ (K)

๓.๒ นักเรียนสามารถวิเคราะห์คุณค่าในด้านเนื้อหา วรรณศิลป์ และสังคมได้ (P)

๓.๓ นักเรียนเห็นความสำคัญของการศึกษาวรรณคดีไทย (A)

๔. สาระการเรียนรู้

- บทวิเคราะห์ด้านเนื้อหา วรรณศิลป์ และสังคม

๕. สมรรถนะของผู้เรียน

-

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๒ มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. ภาระงาน/ชิ้นงาน

-

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. นักเรียนและครูทบทวนองค์ความรู้ของบทวิเคราะห์ด้านคุณค่าที่เรียนในช่วงที่แล้วเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน

๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนด้วยวิธีสรุปจากการทบทวนเนื้อหา

ขั้นสอน

๒. ครูบรรยายความรู้เรื่องการวิเคราะห์วรรณคดีภาพห่อโคลงประพาสธารทองแดง จากสื่อ Power Point เรื่องภาพห่อโคลงประพาสธารทองแดง ต่อจากชั่วโมงที่แล้ว พร้อมนักเรียนดูหนังสือประกอบ

ตัวอย่างสื่อการสอน powerpoint

๓. คุณค่าในด้านวรรณศิลป์

การเล่นเสียงสระ

คุณหนูสูง	งูลดล้นสูง
หนูสูงอยู่	รูปงูหนูมู
สูงอยู่อยู่	พรูปู
หนูสูงสูง	ลุดล
งูล้นหนูสูง	งูอยู่
หนูสูงสูง	รูปงูมู

จากบทประพันธ์ข้างต้น การใช้การเล่นเสียงสัมผัสสระ **อู** ในบทที่ หนูกับงูกำลังต่อสู้กัน แต่กวีทำให้เราสามารถเห็นภาพ ได้อย่างชัดเจนด้วย ลักษณะท่วงท่าการต่อสู้ที่รุกจับจับไว และมีเสียงขู่กัน

๔. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายถึงคุณค่าของวรรณคดีเรื่องกาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดงในประเด็นคุณค่าด้านเนื้อหา คุณค่าด้านสังคม คุณค่าด้านวรรณศิลป์

ขั้นสรุป

๕. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เรื่องการถอดคำประพันธ์กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง

๙. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

๙.๑ หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๙.๒ สื่อการสอน PowerPoint

๑๐. การวัดและประเมินผล

เป้าหมาย	วิธีการ	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ (K) - นักเรียนสามารถอธิบายคุณค่าจากเรื่องกาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดงได้	สังเกตการตอบคำถาม	แบบประเมินสังเกตการตอบคำถาม	ผ่านเกณฑ์ คุณภาพระดับ ๒
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - นักเรียนสามารถวิเคราะห์คุณค่าในด้านเนื้อหา วรรณศิลป์ และสังคมได้	สังเกตการตอบคำถาม	แบบประเมินสังเกตการตอบคำถาม	ผ่านเกณฑ์ คุณภาพระดับ ๒
ด้านเจตคติ (A) - นักเรียนเห็นความสำคัญของการศึกษาวรรณคดีไทย	สังเกตการตอบคำถาม	แบบประเมินสังเกตการตอบคำถาม	ผ่านเกณฑ์ คุณภาพระดับ ๒
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - ใฝ่เรียนรู้ - มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์ คุณภาพระดับ ๒

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ครูผู้สอน

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

(ลงชื่อ).....

(นางดวงเพ็ญ อินทร์แก้ว)
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

บันทึกหลังสอน

๑. ผลการสอน

.....
.....
.....

๒. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ความเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวกวิศรา อินทร์เทพ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางวณิชชา เตียววณิชย์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์)

เกณฑ์การประเมินการสังเกตการตอบคำถาม เรื่อง ภาพยนตร์โคลงประพาสธารทองแดง (๕)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
อธิบายคุณค่าจากเรื่อง ภาพยนตร์โคลงประพาสธารทองแดง	อธิบายคุณค่าจากเรื่อง ภาพยนตร์โคลงประพาสธารทองแดงได้ถูกต้องโดยครูไม่ต้องชี้แนะ	อธิบายคุณค่าจากเรื่อง ภาพยนตร์โคลงประพาสธารทองแดงได้ถูกต้อง โดยครูต้องชี้แนะ	อธิบายคุณค่าจากเรื่อง ภาพยนตร์โคลงประพาสธารทองแดงได้ถูกต้อง โดยครูต้องชี้แนะและ ใช้คำสั่งให้ตอบ
วิเคราะห์คุณค่าในด้าน เนื้อหา วรรณศิลป์ และ สังคม	วิเคราะห์คุณค่าในด้าน เนื้อหา วรรณศิลป์ และ สังคมได้ถูกต้องโดยครูไม่ต้องชี้แนะ	วิเคราะห์คุณค่าในด้าน เนื้อหา วรรณศิลป์ และ สังคมได้ถูกต้องโดยครู ต้องชี้แนะ	วิเคราะห์คุณค่าในด้าน เนื้อหา วรรณศิลป์ และสังคมได้ถูกต้อง โดยครูต้องชี้แนะและ ใช้คำสั่งให้ตอบ
เห็นความสำคัญของการศึกษาวรรณคดีไทย	เห็นความสำคัญของการศึกษาวรรณคดีไทยโดย ครูไม่ต้องชี้แนะ	เห็นความสำคัญของการศึกษาวรรณคดีไทย โดยมีครูชี้แนะ	ไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาวรรณคดีไทย แม้มือครูชี้แนะ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๗ - ๙
ผ่าน	๔ - ๖
ปรับปรุง	๑ - ๓

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
ใฝ่เรียนรู้ ๑. เข้าเรียนตรงเวลา ๒. ตั้งใจเรียน ๓. มีส่วนร่วมในการ ทำกิจกรรมการเรียนรู้	มีพฤติกรรม ๓ ข้อ	มีพฤติกรรม ๒ ข้อ	มีพฤติกรรม ๑ ข้อ
มุ่งมั่นในการทำงาน ๑. มีความตั้งใจและ พยายามในการทำงาน ที่ได้รับมอบหมาย ๒. มีความอดทนและ ไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรค เพื่อให้งานสำเร็จ ๓. มีความรับผิดชอบ ในหน้าที่การงาน	มีพฤติกรรม ๓ ข้อ	มีพฤติกรรม ๒ ข้อ	มีพฤติกรรม ๑ ข้อ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๕ - ๖
ผ่าน	๓ - ๔
ปรับปรุง	๑ - ๒

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

๒. คุณค่าในด้านวัฒนธรรม

ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับประเพณี การเสด็จทางสถล
ชลมารคในสมัยกรุงศรีอยุธยา การแต่งกายของสตรีสมัย
อยุธยา การจัดการระบอบท้าวแบบจตุรงค์บาท เครื่องประดับข้าง
เครื่องสูง เป็นต้น

๓. คุณค่าในด้านวรรณศิลป์

การเดินทางหรือการใช้คำเนื่อความในแต่ละบทสร้างจินต
ภาพได้อย่างแจ่มชัด เลือกสรรคำมาใช้ได้เหมาะกับเนื่อความ
และเสียง การพรรณนาทำได้อย่างแจ่มแจ้งจับใจ บอกรูปพรรณ
ลักษณะสัตว์อย่างชัดเจน บอกให้รู้ถึงความเป็นอยู่ของสัตว์
ประหนึ่งว่าผู้อ่าน ได้เห็นตัวจริงของสัตว์นั้น ๆ

๓. คุณค่าในด้านวรรณศิลป์

ใช้ถ้อยคำพรรณนาให้เห็นภาพ

งูเขียวรัดต๊กแก
ก็ดงงยั้งพัน

ต๊กแกแกคางแข็งขยันท
อ้าปากงวง **ล้วงต๊บกิน**

แสดงให้เห็นภาพงูเขียวกำลังรัดต๊กแก แล้วต๊กแกก็กำลัง
ต่อสู้ด้วยการกัดงู แต่ก๊ตเท่าไรงูก็ยังรัดแน่นขึ้น จนในที่สุดต๊กแกก็
หมดแรง ปากอ้า งูเขียวจึงเข้าไปล้วงต๊บกิน

๓. คุณค่าในด้านวรรณศิลป์

การเล่นเสียงสระ

อุหนูลูลูรู
หนงูลูลูออย
ดงขุ่ฝดฝู
หนูลูลูรู
งูลูหนูหนูลูลู
หนูรูงูรู

งูลูลูลูหนูลูลู
รูปงูหนูมู
พรุพรุ
ลูลูลู
งูอู
รูปฏุมู

จากบทประพันธ์ข้างต้น กวีใช้การเล่นเสียงสัมผัสสระ **อู** ในบทที่
หนูกับงูกำลังต่อสู้กัน แต่กวีทำให้สามารถเห็นภาพได้อย่างชัดเจนด้วย
ลักษณะท่วงท่าการต่อสู้ที่รัดกุมจับใจ และมีเสียงขุกัน

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ท ๒๒๑๐๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙

ชื่อหน่วย ร้อยเรียงภาษาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕

เรื่อง กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง (๖)

เวลาเรียน ๑ ชั่วโมง

ผู้สอน นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน

*****

๑. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ท ๕.๑ ม.๒/๔ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. สาระสำคัญ

กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง เป็นบทประพันธ์ของเจ้าฟ้าธรรมาธิเบศรไชยเชษฐาสุริยวงศ์ หรือเจ้าฟ้ากุ้ง ทรงพระนิพนธ์ขึ้นเมื่อครั้งตามเสด็จสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศโดยชลมารคไปมนัสการพระพุทธบาท จ.สระบุรี ทั้งนี้คำว่าธารทองแดงเป็นชื่อลำน้ำที่เขาพระพุทธบาท ที่อยู่ในบริเวณพระพุทธบาท อันเป็นที่รื่นรมย์ด้วยธรรมชาติ มีสัตว์ต่าง ๆ และพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ผู้เรียนจำเป็นต้องศึกษาบทวิเคราะห์ในด้านข้อคิด เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตประจำวัน

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้ (ประกอบด้วย K และ P)

๓.๑ นักเรียนสามารถสรุปข้อคิดจากวรรณคดีเรื่องกาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดงได้ (K)

๓.๒ นักเรียนสามารถนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (A)

๓.๓ นักเรียนเห็นความสำคัญของการศึกษาวรรณคดีไทย (A)

๔. สาระการเรียนรู้

- ข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องกาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง

๕. สมรรถนะของผู้เรียน

-

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ ใฝ่เรียนรู้

๖.๒ มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. ภาระงาน/ชิ้นงาน

-

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. นักเรียนและครูทบทวนองค์ความรู้ของบทวิเคราะห์ด้านคุณค่าด้านเนื้อหา ด้านวรรณศิลป์และด้านสังคมที่เรียนในช่วงที่ผ่านมาเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน

๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนด้วยวิธีสรุปจากการทบทวนเนื้อหา

ขั้นสอน

๒. ครูบรรยายความรู้เรื่องข้อคิดที่ได้จากวรรณคดีกาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง จากสื่อ Power Point เรื่องกาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง ต่อจากชั่วโมงที่แล้ว พร้อมนักเรียนดูหนังสือประกอบ

ตัวอย่างสื่อการสอน PowerPoint

๔. ครูสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับข้อคิดที่นักเรียนได้รับในเรื่อง กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง

๕. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เรื่องการถอดค่าประพันธ์กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง

๙. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

๙.๑ หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๙.๒ สื่อการสอน PowerPoint

๑๐. การวัดและประเมินผล

เป้าหมาย	วิธีการ	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ (K) - นักเรียนสามารถสรุป ข้อคิดจากวรรณคดีเรื่อง กาพย์ห่อโคลงประพาสธาร ทองแดงได้ (K)	สังเกตการตอบ คำถาม	แบบประเมินสังเกตการ ตอบคำถาม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
ด้านเจตคติ (A) - นักเรียนสามารถนำ ข้อคิดไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ - นักเรียนเห็น ความสำคัญของการศึกษา วรรณคดีไทย	สังเกตการตอบ คำถาม	แบบประเมินสังเกตการ ตอบคำถาม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - ใฝ่เรียนรู้ - มุ่งมั่นในการทำงาน	ประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)
ครูผู้สอน

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

(ลงชื่อ).....

(นางดวงเพ็ญ อินทร์แก้ว)
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

บันทึกหลังสอน

๑. ผลการสอน

.....
.....
.....

๒. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ความเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวกวิศรา อินทร์เทพ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางวณิชชา เดี่ยววานิชย์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์)

เกณฑ์การประเมินการสังเกตการตอบคำถาม เรื่อง ภาพยนตร์โคลงประพาสธารทองแดง (๒)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
สรุปข้อคิดจากวรรณคดีเรื่องภาพยนตร์โคลงประพาสธารทองแดง	สรุปข้อคิดจากวรรณคดีเรื่องภาพยนตร์โคลงประพาสธารทองแดงได้ถูกต้องโดยครูไม่ต้องชี้แนะ	สรุปข้อคิดจากวรรณคดีเรื่องภาพยนตร์โคลงประพาสธารทองแดงได้ถูกต้องโดยครูต้องชี้แนะ	สรุปข้อคิดจากวรรณคดีเรื่องภาพยนตร์โคลงประพาสธารทองแดงได้ถูกต้องโดยครูต้องชี้แนะและใช้คำสั่งให้ตอบ
นำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	นำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้องโดยครูไม่ต้องชี้แนะ	นำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้องโดยครูต้องชี้แนะ	นำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้องโดยครูต้องชี้แนะและใช้คำสั่งให้ตอบ
เห็นความสำคัญของการศึกษาวรรณคดีไทย	เห็นความสำคัญของการศึกษาวรรณคดีไทยโดยครูไม่ต้องชี้แนะ	เห็นความสำคัญของการศึกษาวรรณคดีไทยโดยมีครูชี้แนะ	ไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาวรรณคดีไทยแม้มีครูชี้แนะ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๗ - ๙
ผ่าน	๔ - ๖
ปรับปรุง	๑ - ๓

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
ใฝ่เรียนรู้ ๑. เข้าเรียนตรงเวลา ๒. ตั้งใจเรียน ๓. มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนรู้	มีพฤติกรรม ๓ ข้อ	มีพฤติกรรม ๒ ข้อ	มีพฤติกรรม ๑ ข้อ
มุ่งมั่นในการทำงาน ๑. มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ๒. มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ ๓. มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน	มีพฤติกรรม ๓ ข้อ	มีพฤติกรรม ๒ ข้อ	มีพฤติกรรม ๑ ข้อ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๕ - ๖
ผ่าน	๓ - ๔
ปรับปรุง	๑ - ๒

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ท ๒๒๑๐๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙

เรื่อง ร้อยเรียงภาษาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดนิทานพื้นบ้าน (๑)

เวลาเรียน ๑ ชั่วโมง

ผู้สอน นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน

*****

๑. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ท ๒.๑ ม.๒/๗ เขียนวิเคราะห์ วิเคราะห์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล

ท ๕.๑ ม.๒/๔ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. สาระสำคัญ

นิทานพื้นบ้าน อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นเรื่องที่เล่าสืบต่อกันมาในท้องถิ่น อำเภอกาญจนดิษฐ์ อาจเป็นนิทานอธิบายเหตุ ชื่อสถานที่ หรือนิทานแฝงคติธรรมต่าง ๆ การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจากนิทานพื้นบ้าน เป็นการวิเคราะห์เพื่อพิจารณาเนื้อเรื่องของนิทาน ว่าได้นิทานนั้นเป็นนิทานประเภทใดและได้ข้อคิดใดจากนิทาน ผู้เรียนจึงจำเป็นต้องเรียนรู้การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดที่ได้จากนิทานพื้นบ้านในท้องถิ่นของตนเอง เพื่อเป็นพื้นฐานในการนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและเป็นพื้นฐานในการร่วมกันอนุรักษ์นิทานพื้นบ้านไทยไว้สู่รุ่นลูกหลาน

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้ (ประกอบด้วย K P และ A)

๓.๑ นักเรียนสามารถสรุปเนื้อหาของนิทานพื้นบ้านได้ (K)

๓.๒ นักเรียนสามารถแยกประเภทของนิทานได้ (K)

๓.๓ นักเรียนสามารถเขียนระบุข้อคิดนิทานพื้นบ้านได้ (P)

๓.๔ นักเรียนเห็นคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน (A)

๔. สารการเรียนรู้

นิทานพื้นบ้าน

- ความหมาย
- ประเภทของนิทานพื้นบ้าน

๕. สมรรถนะของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๖.๑ มีวินัย
- ๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. ภาระงาน/ชิ้นงาน

ใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดนิทานพื้นบ้าน

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูตั้งคำถามกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้
(แนวคำถามที่ ๑ : นักเรียนเคยเรียนนิทานหรือไม่
แนวคำตอบที่ ๑ : เคย/ไม่เคย
แนวคำถามที่ ๒ : รู้จักนิทานอะไรบ้าง
แนวคำตอบที่ ๒ : นิทานอีสป, นิทานชาดก, นิทานพื้นบ้าน
แนวคำถามที่ ๓ : เรื่องอะไรบ้าง
แนวคำตอบที่ ๓ : กระจ่างกับเต่า, พระมหาชนกชาดก, กระจ่างตื่นตูม, แพะเจ้าปัญญา)

๒. ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยวิธีการสรุปจากคำถาม

ขั้นสอน

๓. นักเรียนรับใบความรู้ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดนิทานพื้นบ้าน จากครูคนละ ๑ ชุด
๔. ครูอธิบายนิทานพื้นบ้านในประเด็นความหมาย ลักษณะ และประเภทของนิทานพื้นบ้าน นักเรียนดูใบความรู้ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดนิทานพื้นบ้าน ประกอบ
๕. นักเรียนรับใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดนิทานพื้นบ้าน จากครูคนละ ๑ ชุด
๖. ครูอธิบายการทำใบงาน ดังนี้
  - ๖.๑ ให้นักเรียนเลขที่คู่แต่ละคนนำแบบสัมภาษณ์นิทานพื้นบ้านที่ไปสัมภาษณ์ขึ้น

๖.๒ ให้นักเรียนอ่านของตนเองให้เพื่อนฟัง จากนั้นให้เพื่อนนำความรู้ที่ได้เขียนลงในใบงาน โดยเริ่มอ่านจากนักเรียนซ้ายมือครูวนไปจนกระทั่งครบทุกคน

๖.๓ นักเรียนแต่ละคนให้เลือกนิทานที่เพื่อนอ่านเขียนลงในใบงานคนละ ๑๐ เรื่อง (เลือกตามความสนใจ)

๗. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดนิทานพื้นบ้าน จากนั้นนำส่งครูในคาบ
ขั้นสรุป

๘. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดนิทานพื้นบ้านในประเด็นข้อคิด
ประเภทของนิทานพื้นบ้าน และการเห็นคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน

๙. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

๙.๑ ใบความรู้ เรื่อง นิทานพื้นบ้าน

๙.๒ แบบสัมภาษณ์นิทานพื้นบ้านของนักเรียน

๑๐. การวัดและประเมินผล

เป้าหมาย	วิธีการ	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ (K) - นักเรียนสามารถสรุปเนื้อหาของนิทานพื้นบ้านได้ - นักเรียนสามารถแยกประเภทของนิทานได้	ตรวจใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่า และข้อคิดนิทานพื้นบ้าน	แบบประเมินใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดนิทานพื้นบ้าน	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - นักเรียนสามารถเขียนระบุข้อคิดนิทานพื้นบ้านได้	ตรวจใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่า และข้อคิดนิทานพื้นบ้าน	แบบประเมินใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดนิทานพื้นบ้าน	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
ด้านเจตคติ (A) - นักเรียนเห็นคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน (A)	สังเกตการตอบคำถาม	แบบประเมินการสังเกตการตอบคำถาม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - มีวินัย - รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน - ความสามารถในการสื่อสาร - ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	ประเมินสมรรถนะ	แบบประเมินสมรรถนะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

ลงชื่อ..........ผู้สอน
(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)
ครูผู้สอน

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

(ลงชื่อ).....

(นางดวงเพ็ญ อินทร์แก้ว)
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

บันทึกหลังสอน

๑. ผลการสอน

.....
.....
.....

๒. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ความเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวกวิศรา อินทร์เทพ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางวณิชชา เตียววณิชย์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์)

เกณฑ์การประเมินใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดนิทานพื้นบ้าน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
สรุปเนื้อหาของนิทานพื้นบ้าน	สรุปเนื้อหาของนิทานพื้นบ้านด้วยตนเองได้ถูกต้องครบถ้วน	สรุปเนื้อหาของนิทานพื้นบ้าน โดยมีเพื่อนให้คำแนะนำ	สรุปเนื้อหาของนิทานพื้นบ้าน โดยมีเพื่อนให้คำแนะนำและชี้แนะให้เขียนสรุป
แยกประเภทของนิทาน	แยกประเภทของนิทานได้ถูกต้อง ๘ - ๑๐ ข้อ	แยกประเภทของนิทานได้ถูกต้อง ๕ - ๗ ข้อ	แยกประเภทของนิทานได้ถูกต้อง ๑ - ๔ ข้อ
เขียนระบุข้อคิดนิทานพื้นบ้าน	บอกข้อคิดนิทานพื้นบ้านได้ถูกต้อง ๘ - ๑๐ ข้อ	บอกข้อคิดนิทานพื้นบ้านได้ถูกต้อง ๕ - ๗ ข้อ	บอกข้อคิดนิทานพื้นบ้านได้ถูกต้อง ๑ - ๔ ข้อ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๗ - ๙
ผ่าน	๔ - ๖
ปรับปรุง	๑ - ๓

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินการสังเกตการตอบคำถาม เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดนิทานพื้นบ้าน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
เห็นคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน	เห็นคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน โดยครูไม่ต้องชี้แนะ	เห็นคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน โดยครูต้องชี้แนะ	เห็นคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน โดยครูต้องชี้แนะและใช้คำสั่งให้พูด

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๓
ผ่าน	๒
ปรับปรุง	๑

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
มีวินัย	เข้าเรียนตรงเวลา	เข้าเรียนสาย ๑ - ๕ นาที	เข้าเรียนสาย ๖ - ๑๐ นาที
รักความเป็นไทย	มีพฤติกรรมรักความเป็นไทย ๓ ข้อ ดังนี้ ๑. ใช้เลขไทย ถูกต้อง ๒. แต่งกายสุภาพเรียบร้อย ๓. เขียนภาษาไทย ถูกต้อง	มีพฤติกรรมรักความเป็นไทย ๒ ข้อ	มีพฤติกรรมรักความเป็นไทย ๑ ข้อ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๕ - ๖
ผ่าน	๓ - ๔
ปรับปรุง	๑ - ๒

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

สมรรถนะที่ ๑ ความสามารถในการสื่อสาร

ตัวชี้วัดที่ ๓ ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพของผลงาน			
	๓ (ดีเยี่ยม)	๒ (ดี)	๑ (ผ่าน)	๐ (ปรับปรุง)
๑. เขียนถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูตามที่กำหนดได้	เขียนได้อย่างถูกต้องครบถ้วน มีข้อบกพร่องในการใช้ภาษาวรรคตอนและการเขียนคำไม่เกิน ๒ แห่ง	เขียนได้อย่างถูกต้องครบถ้วน มีข้อบกพร่องในการใช้ภาษา วรรคตอนและการเขียนคำตั้งแต่ ๓ แห่ง แต่ไม่เกิน ๕ แห่ง	เขียนได้และมีข้อบกพร่องในการใช้ภาษาวรรคตอนและการเขียนคำตั้งแต่ ๖ แห่งขึ้นไป	เขียนไม่ได้

สมรรถนะที่ ๔ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

ตัวชี้วัดที่ ๓ ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพของผลงาน			
	๓ (ดีเยี่ยม)	๒ (ดี)	๑ (ผ่าน)	๐ (ปรับปรุง)
๑. ทำงานด้วยตนเองได้สำเร็จ	ปฏิบัติงานของตนเองโดยตนเองได้สำเร็จ	ปฏิบัติงานของตนเองได้สำเร็จโดยมีผู้แนะนำ	ปฏิบัติงานของตนเองโดยมีผู้อื่นช่วยเหลือจนสำเร็จ	ปฏิบัติงานของตนเองไม่สำเร็จ

ใบความรู้ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดนิทานพื้นบ้าน

ความหมายนิทานพื้นบ้าน

นิทานพื้นบ้าน เป็นวรรณกรรมมุขปาฐะที่สืบทอดกันมาด้วยวิธีการเล่า มีความสนุกสนาน เพลิดเพลินให้ความรู้ สอดแทรกคติธรรมหรือคุณธรรม สามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้ ซึ่งถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาอย่างช้านาน

ลักษณะของนิทานพื้นบ้าน

ลักษณะของนิทานพื้นบ้านมีลักษณะเฉพาะที่เด่นชัด เป็นการเล่าเรื่องที่มีการดำเนินเรื่องอย่างง่าย มีโครงเรื่องที่ไม่ซับซ้อน สืบทอดมาอย่างช้านาน ด้วยภาษาพูดธรรมดาหรือร้อยแก้ว และไม่ทราบว่าเป็นผู้แต่งขึ้น ทราบแต่เพียงผู้เล่าเท่านั้น ซึ่งภายหลังมีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

ประเภทของนิทานพื้นบ้าน

นิทานแบ่งประเภทตามการจำแนกของกิ่งแก้ว อรรถากร และ กุลาบ มัลลิกะมาส ได้ ๘ ประเภท ดังนี้

๑. นิทานคติ

เป็นเรื่องขนาดไม่ยาวนาน การดำเนินเรื่องไม่ซับซ้อน ตัวละครอาจเป็นคนหรือสัตว์ก็ได้ เรื่องหนึ่งๆ อาจมีตัวละครประมาณ ๒ - ๔ ตัว แนวคิดที่ปรากฏในนิทานหรือคุณค่าจริยธรรมและผลแห่งการประกอบกรรมดีและกรรมชั่ว

๒. นิทานอธิบายเหตุผล

เป็นเรื่องที่อธิบายถึงกำเนิดหรือความเป็นมาของสิ่งที่เกิดขึ้นในธรรมชาติ อาจอธิบายถึงการกำเนิดสัตว์บางชนิด สาเหตุที่สัตว์บางชนิดมีลักษณะต่าง ๆ กำเนิดของพืช ดวงดาว มนุษยชาติหรือสถาบัน เรื่องประเภทนี้มักจะสั้นและเล่าอย่างตรงไปตรงมา ซึ่งนิทานอธิบายเหตุของไทยมีเล่ากันทุกถิ่น ส่วนมากเป็นนิทานขนาดสั้น แบ่งตามเรื่องที่มีอธิบายได้ ๔ ลักษณะดังนี้

๒.๑ อธิบายที่มาของชื่อ รูปลักษณ์ และส่วนประกอบของคน สัตว์และพืช เช่น เรื่องเหตุที่ควายไม่มีฟันบน เหตุที่งูเหลือมไม่มีพิษ และเหตุที่กามีสีดำ

๒.๒ อธิบายเกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ เช่น เรื่องดาวลูกไก่ และเรื่องจันทรคราส

๒.๓ อธิบายที่มาของพิธีกรรม ขนบประเพณี เช่น เหตุที่คนภาคเหนือใช้ผ้ากั๊มป๋อยในพิธีดำหัว

๒.๔ อธิบายที่มาของสิ่งอื่นๆ เช่น อาหารการกิน หรือข้าวของเครื่องใช้

๓. นิทานตลก

เป็นนิทานที่มีเนื้อหา ๒ ลักษณะ คือ ลักษณะแรกเป็นมุขตลกเจ้าปัญญา ซึ่งเป็นการแสดงถึงพฤติกรรมที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ เช่น ความโง่ ความฉลาด กับลักษณะที่สองเป็นมุขตลกหยาบโลน ความซนอยู่ที่เรื่องของเพศ มักจะมีการใช้ภาษาที่เกี่ยวกับเพศโดยตรงหรือต้องใช้วิธีผวนคำซึ่งปกติจะไม่นิยมนำมาพูดในสังคม เช่น เรื่องตลกเกี่ยวกับยัยซี เป็นต้น

๔. นิทานสัตว์

เป็นเรื่องที่สัตว์เป็นตัวเอก นิทานสัตว์โดยทั่วไปมักแสดงให้เห็นความฉลาดของสัตว์ชนิดหนึ่ง และความโง่เขลาของสัตว์อีกชนิดหนึ่ง สัตว์ที่เป็นตัวเอกมีลักษณะเป็นตัวโกง เทียบกลั่นแกล้งเอาเปรียบคนอื่นหรือสัตว์อื่น ซึ่ง

บางทีก็ได้รับความเดือดร้อนตอบแทนบ้างเหมือนกัน ความน่าสนใจของเรื่องอยู่ที่ความซับซ้อนจากการหลอกลวง หรือการตกอยู่ในสถานการณ์ลำบากที่ไม่น่าเป็นไปได้ของสัตว์ อันเนื่องมาจากความโง่เขลา นิทานเรื่องสัตว์ของไทย มักเป็นนิทานขนาดสั้น บางเรื่องมีลักษณะเป็นนิทานอธิบาย หรือนิทานคติด้วย อาจแบ่งเนื้อหาออกเป็น ๓ ประเภทดังนี้

๔.๑ นิทานที่แสดงนิสัยสันดานแท้จริงของสัตว์ มุ่งแสดงให้เห็นว่าแม้สัตว์จะเปลี่ยนรูปร่างลักษณะ แต่สัตว์ก็มักไม่ทิ้งสันดานเดิมของมัน

๔.๒ นิทานเกี่ยวกับสัตว์โง่ สัตว์ฉลาด และสัตว์เจ้าเล่ห์

๔.๓ นิทานเกี่ยวกับสัตว์ที่ดี เช่น เป็นสัตว์กตัญญู เป็นสัตว์ที่มีใจโอบอ้อมอารี เป็นต้น

๕. นิทานประจำถิ่น

เป็นนิทานที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งที่เชื่อว่าเป็นเรื่องจริง มักจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับที่มา ความ ลึกลับ ขนบธรรมเนียม ประเพณีต่าง ๆ เนื้อเรื่องจะมุ่งเน้นในเรื่องพฤติกรรมของคนในท้องถิ่น หรืออำนาจของผี สางเทวดา เช่น เมืองลับแล พระยาภิง พระยาพาน เป็นต้น

๖. นิทานปรัมปรา

ลักษณะเป็นเรื่องค่อนข้างยาว มีหลายสารัตถะอยู่ในนิทาน เป็นเรื่องที่สมมติขึ้นว่าเกิดที่ใดที่หนึ่ง แต่ไม่สามารถระบุให้แน่ชัดได้ เช่น เรื่องที่ขึ้นต้นว่า กาลครั้งหนึ่งมีพระราชอาองค์หนึ่ง ครองเมืองเมืองหนึ่ง ตัวละครในเรื่องจะไม่ใช้มนุษย์ธรรมดา เนื้อเรื่องจะประกอบไปด้วยอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ ตัวเอกของเรื่องจะมีคุณสมบัติพิเศษ ประการใดประการหนึ่ง เช่น มีความสามารถ มีฤทธิ์เดช ทำให้ฝ่ายศัตรูพ่ายแพ้ไป ถ้าเป็นชายจะได้แต่งงานกับหญิง สูงศักดิ์แล้วครอบครองบ้านเมือง แต่ถ้าเป็นหญิงจะต่ำต้อยยากจน แต่ท้ายสุดก็จะได้แต่งงานมีความสุข นิทาน ลักษณะนี้จะอยู่ทั่วไปทั้งภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันตก

๗. นิทานภูตผี

มีผีเป็นตัวเอกของเรื่อง แทบทุกสังคมมีเรื่องเล่าเกี่ยวกับผีต่าง ๆ มาก ผีบางเรื่องไม่ปรากฏชัดว่ามาจากไหน เกิดขึ้นได้อย่างไร แต่มีผีบางประเภทเป็นวิญญาณของคนที่ยังมีชีวิตอยู่ ด้วยรูปร่างและวิธีการต่างๆ เรื่องเล่าเกี่ยวกับผีนี้สะท้อนให้เห็นความเชื่อในเรื่องวิญญาณและเรื่องภูตผีของคนไทย ผีในเรื่องที่เล่ามีทั้งผีที่ดี ซึ่งให้ความช่วยเหลือ หรือคุ้มครอง หรือบอกกล่าวให้ และผีร้ายที่คอยหลอกลอนรังควาน คน ผีในนิทานไทยอาจแบ่งออกได้เป็น ๖ ประเภท คือ ผีคนตาย ผีบ้านผีเรือน ผีประจำต้นไม้ ผีป่า ผีที่สิงอยู่ในร่างคน ผีเบ็ดเตล็ด (ผีเร่ร่อน)

๘. นิทานศาสนา

มีจุดมุ่งหมายในการสั่งสอนศีลธรรมแก่ประชาชน แนะนำแนวทางประพฤติปฏิบัติ สร้างค่านิยมและบรรทัดฐานทางอ้อมให้แก่สังคม

ใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดนิทานพื้นบ้าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. ให้นักเรียนสรุปเนื้อหาของนิทาน โดยเลือกมา ๑ เรื่อง

.....

.....

.....

.....

๒. ให้นักเรียนระบุข้อคิดจากนิทานพร้อมบอกวิธีการนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๒.๑ นิทานเรื่อง.....

ข้อคิด

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

๒.๒ นิทานเรื่อง.....

ข้อคิด

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

๒.๓ นิทานเรื่อง.....

ข้อคิด

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

๒.๔ นิทานเรื่อง.....

ข้อคิด

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

๒.๕ นิทานเรื่อง.....

ข้อคิด

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

๒.๖ นิทานเรื่อง.....

ข้อคิด

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

๒.๗ นิทานเรื่อง.....

ข้อคิด

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

๒.๘ นิทานเรื่อง.....

ข้อคิด

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

๒.๙ นิทานเรื่อง.....

ข้อคิด

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

๒.๑๐ นิทานเรื่อง.....

ข้อคิด

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

ใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดนิทานพื้นบ้าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. ให้นักเรียนสรุปเนื้อหาของนิทาน โดยเลือกมา ๑ เรื่อง

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

๒. ให้นักเรียนระบุข้อคิดจากนิทานพร้อมบอกวิธีการนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๒.๑ นิทานเรื่อง.....
ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

ข้อคิด
.....
.....
.....
.....

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....
ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

๒.๒ นิทานเรื่อง.....
ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

ข้อคิด
.....
.....
.....
.....

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....
ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

๒.๓ นิทานเรื่อง.....
ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

ข้อคิด
.....
.....
.....
.....

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....
ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

๒.๔ นิทานเรื่อง.....

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

ข้อคิด

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

๒.๕ นิทานเรื่อง.....

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

ข้อคิด

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

๒.๖ นิทานเรื่อง.....

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

ข้อคิด

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

๒.๗ นิทานเรื่อง.....

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

ข้อคิด

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

๒.๘ นิทานเรื่อง.....

ข้อคิด

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

๒.๙ นิทานเรื่อง.....

ข้อคิด

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

๒.๑๐ นิทานเรื่อง.....

ข้อคิด

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ท ๒๒๑๐๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาคเรียนที่ ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙

ชื่อหน่วย ร้อยเรียงภาษาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗

เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดนิทานพื้นบ้าน (๒)

เวลาเรียน ๑ ชั่วโมง

ผู้สอน นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน

*****

๑. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ท ๒.๑ ม.๒/๗ เขียนวิเคราะห์ วิเคราะห์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล

ท ๕.๑ ม.๒/๔ สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

๒. สาระสำคัญ

นิทานพื้นบ้าน อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นเรื่องที่เล่าสืบต่อกันมาในท้องถิ่น อำเภอกาญจนดิษฐ์ อาจเป็นนิทานอธิบายเหตุ ชื่อสถานที่ หรือนิทานแฝงคติธรรมต่าง ๆ การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจากนิทานพื้นบ้าน เป็นการวิเคราะห์เพื่อพิจารณาเนื้อเรื่องของนิทาน ว่าได้นิทานนั้นเป็นนิทานประเภทใดและได้ข้อคิดใดจากนิทาน ผู้เรียนจึงจำเป็นต้องเรียนรู้การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดที่ได้จากนิทานพื้นบ้านในท้องถิ่นของตนเอง เพื่อเป็นพื้นฐานในการนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและเป็นพื้นฐานในการร่วมกันอนุรักษ์นิทานพื้นบ้านไทยไว้สู่รุ่นลูกหลาน

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้ (ประกอบด้วย K P และ A)

๓.๑ นักเรียนสามารถสรุปเนื้อหาของนิทานพื้นบ้านได้ (K)

๓.๒ นักเรียนสามารถแยกประเภทของนิทานได้ (K)

๓.๓ นักเรียนสามารถเขียนระบุข้อคิดนิทานพื้นบ้านได้ (P)

๓.๔ นักเรียนเห็นคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน (A)

๔. สารการเรียนรู้

นิทานพื้นบ้าน

- ความหมาย
- ประเภทของนิทานพื้นบ้าน

๕. สมรรถนะของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๖.๑ มีวินัย
- ๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. ภาระงาน/ชิ้นงาน

ใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดนิทานพื้นบ้าน

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูตั้งคำถามกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้
(แนวคำถามที่ ๑ : นักเรียนเคยเรียนนิทานหรือไม่
แนวคำตอบที่ ๑ : เคย/ไม่เคย
แนวคำถามที่ ๒ : รู้จักนิทานอะไรบ้าง
แนวคำตอบที่ ๒ : นิทานอีสป, นิทานชาดก, นิทานพื้นบ้าน
แนวคำถามที่ ๓ : เรื่องอะไรบ้าง
แนวคำตอบที่ ๓ : กระจ่างกับเต่า, พระมหาชนกชาดก, กระจ่างตื่นตูม, แพะเจ้าปัญญา)

๒. ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยวิธีการสรุปจากคำถาม

ขั้นสอน

๓. นักเรียนรับใบความรู้ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดนิทานพื้นบ้าน จากครูคนละ ๑ ชุด
๔. ครูอธิบายนิทานพื้นบ้านในประเด็นความหมาย ลักษณะ และประเภทของนิทานพื้นบ้าน นักเรียนดูใบความรู้ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดนิทานพื้นบ้าน ประกอบ
๕. นักเรียนรับใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดนิทานพื้นบ้าน จากครูคนละ ๑ ชุด
๖. ครูอธิบายการทำใบงาน ดังนี้
  - ๖.๑ ให้นักเรียนเลขที่คี่แต่ละคนนำแบบสัมภาษณ์นิทานพื้นบ้านที่ไปสัมภาษณ์ขึ้น

๖.๒ ให้นักเรียนอ่านของตนเองให้เพื่อนฟัง จากนั้นให้เพื่อนนำความรู้ที่ได้เขียนลงในใบงาน โดยเริ่มอ่านจากนักเรียนซ้ายมือครูวนไปจนกระทั่งครบทุกคน

๖.๓ นักเรียนแต่ละคนให้เลือกนิทานที่เพื่อนอ่านเขียนลงในใบงานคนละ ๑๐ เรื่อง (เลือกตามความสนใจ)

๗. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดนิทานพื้นบ้าน จากนั้นนำส่งครูในคาบ
ขั้นสรุป

๘. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดนิทานพื้นบ้านในประเด็นข้อคิดประเภทของนิทานพื้นบ้าน และการเห็นคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน

๙. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

๙.๑ ใบความรู้ เรื่อง นิทานพื้นบ้าน

๙.๒ แบบสัมภาษณ์นิทานพื้นบ้านของนักเรียน

๑๐. การวัดและประเมินผล

เป้าหมาย	วิธีการ	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ (K) - นักเรียนสามารถสรุปเนื้อหาของนิทานพื้นบ้านได้ - นักเรียนสามารถแยกประเภทของนิทานได้	ตรวจใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่า และข้อคิดนิทานพื้นบ้าน	แบบประเมินใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดนิทานพื้นบ้าน	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - นักเรียนสามารถเขียนระบุข้อคิดนิทานพื้นบ้านได้	ตรวจใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่า และข้อคิดนิทานพื้นบ้าน	แบบประเมินใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดนิทานพื้นบ้าน	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
ด้านเจตคติ (A) - นักเรียนเห็นคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน (A)	สังเกตการตอบคำถาม	แบบประเมินการสังเกตการตอบคำถาม	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - มีวินัย - รักความเป็นไทย	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒
สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน - ความสามารถในการสื่อสาร - ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	ประเมินสมรรถนะ	แบบประเมินสมรรถนะ	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ ๒

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ครูผู้สอน

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

(ลงชื่อ).....

(นางดวงเพ็ญ อินทร์แก้ว)
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

บันทึกหลังสอน

๑. ผลการสอน

.....
.....
.....

๒. ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....

๓. แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน)

ความเห็นของรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวกวิศรา อินทร์เทพ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางวณิชชา เตียววณิชย์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์)

เกณฑ์การประเมินใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดนิทานพื้นบ้าน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
สรุปเนื้อหาของนิทานพื้นบ้าน	สรุปเนื้อหาของนิทานพื้นบ้านด้วยตนเองได้ถูกต้องครบถ้วน	สรุปเนื้อหาของนิทานพื้นบ้าน โดยมีเพื่อนให้คำแนะนำ	สรุปเนื้อหาของนิทานพื้นบ้าน โดยมีเพื่อนให้คำแนะนำและชี้แนะให้เขียนสรุป
แยกประเภทของนิทาน	แยกประเภทของนิทานได้ถูกต้อง ๘ - ๑๐ ข้อ	แยกประเภทของนิทานได้ถูกต้อง ๕ - ๗ ข้อ	แยกประเภทของนิทานได้ถูกต้อง ๑ - ๔ ข้อ
เขียนระบุข้อคิดนิทานพื้นบ้าน	บอกข้อคิดนิทานพื้นบ้านได้ถูกต้อง ๘ - ๑๐ ข้อ	บอกข้อคิดนิทานพื้นบ้านได้ถูกต้อง ๕ - ๗ ข้อ	บอกข้อคิดนิทานพื้นบ้านได้ถูกต้อง ๑ - ๔ ข้อ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๗ - ๙
ผ่าน	๔ - ๖
ปรับปรุง	๑ - ๓

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินการสังเกตการตอบคำถาม เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดนิทานพื้นบ้าน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
เห็นคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน	เห็นคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน โดยครูไม่ต้องชี้แนะ	เห็นคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน โดยครูต้องชี้แนะ	เห็นคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน โดยครูต้องชี้แนะและใช้คำสั่งให้พูด

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๓
ผ่าน	๒
ปรับปรุง	๑

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพของผลงาน		
	๓ (ดี)	๒ (ผ่าน)	๑ (ปรับปรุง)
มีวินัย	เข้าเรียนตรงเวลา	เข้าเรียนสาย ๑ - ๕ นาที	เข้าเรียนสาย ๖ - ๑๐ นาที
รักความเป็นไทย	มีพฤติกรรมรักความเป็นไทย ๓ ข้อ ดังนี้ ๑. ใช้เลขไทย ถูกต้อง ๒. แต่งกายสุภาพเรียบร้อย ๓. เขียนภาษาไทย ถูกต้อง	มีพฤติกรรมรักความเป็นไทย ๒ ข้อ	มีพฤติกรรมรักความเป็นไทย ๑ ข้อ

เกณฑ์การตัดสินคะแนน

ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน
ดี	๕ - ๖
ผ่าน	๓ - ๔
ปรับปรุง	๑ - ๒

เกณฑ์ผ่านการประเมิน

นักเรียนจะต้องอยู่ในระดับ “ผ่าน” จึงจะถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

สมรรถนะที่ ๑ ความสามารถในการสื่อสาร

ตัวชี้วัดที่ ๓ ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพของผลงาน			
	๓ (ดีเยี่ยม)	๒ (ดี)	๑ (ผ่าน)	๐ (ปรับปรุง)
๑. เขียนถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูตามที่กำหนดได้	เขียนได้อย่างถูกต้องครบถ้วน มีข้อบกพร่องในการใช้ภาษาวรรคตอนและการเขียนคำไม่เกิน ๒ แห่ง	เขียนได้อย่างถูกต้องครบถ้วน มีข้อบกพร่องในการใช้ภาษา วรรคตอนและการเขียนคำตั้งแต่ ๓ แห่ง แต่ไม่เกิน ๕ แห่ง	เขียนได้และมีข้อบกพร่องในการใช้ภาษาวรรคตอนและการเขียนคำตั้งแต่ ๖ แห่งขึ้นไป	เขียนไม่ได้

สมรรถนะที่ ๔ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

ตัวชี้วัดที่ ๓ ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพของผลงาน			
	๓ (ดีเยี่ยม)	๒ (ดี)	๑ (ผ่าน)	๐ (ปรับปรุง)
๑. ทำงานด้วยตนเองได้สำเร็จ	ปฏิบัติงานของตนเองโดยตนเองได้สำเร็จ	ปฏิบัติงานของตนเองได้สำเร็จโดยมีผู้แนะนำ	ปฏิบัติงานของตนเองโดยมีผู้อื่นช่วยเหลือจนสำเร็จ	ปฏิบัติงานของตนเองไม่สำเร็จ

ใบความรู้ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดนิทานพื้นบ้าน

ความหมายนิทานพื้นบ้าน

นิทานพื้นบ้าน เป็นวรรณกรรมมุขปาฐะที่สืบทอดกันมาด้วยวิธีการเล่า มีความสนุกสนาน เพลิดเพลินให้ความรู้ สอดแทรกคติธรรมหรือคุณธรรม สามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้ ซึ่งถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาอย่างช้านาน

ลักษณะของนิทานพื้นบ้าน

ลักษณะของนิทานพื้นบ้านมีลักษณะเฉพาะที่เด่นชัด เป็นการเล่าเรื่องที่มีการดำเนินเรื่องอย่างง่าย มีโครงเรื่องที่ไม่ซับซ้อน สืบทอดมาอย่างช้านาน ด้วยภาษาพูดธรรมดาหรือร้อยแก้ว และไม่ทราบว่ามีผู้แต่งขึ้น ทราบแต่เพียงผู้เล่าเท่านั้น ซึ่งภายหลังมีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

ประเภทของนิทานพื้นบ้าน

นิทานแบ่งประเภทตามการจำแนกของกิ่งแก้ว อรรถากร และ กุกลาบ มัลลิกะมาส ได้ ๘ ประเภท ดังนี้

๑. นิทานคติ

เป็นเรื่องขนาดไม่ยาวนานนัก การดำเนินเรื่องไม่ซับซ้อน ตัวละครอาจเป็นคนหรือสัตว์ก็ได้ เรื่องหนึ่งๆ อาจมีตัวละครประมาณ ๒ - ๔ ตัว แนวคิดที่ปรากฏในนิทานหรือคุณค่าจริยธรรมและผลแห่งการประกอบกรรมดีและกรรมชั่ว

๒. นิทานอธิบายเหตุผล

เป็นเรื่องที่อธิบายถึงกำเนิดหรือความเป็นมาของสิ่งที่เกิดขึ้นในธรรมชาติ อาจอธิบายถึงการกำเนิดสัตว์บางชนิด สาเหตุที่สัตว์บางชนิดมีลักษณะต่าง ๆ กำเนิดของพืช ดวงดาว มนุษยชาติหรือสถาบัน เรื่องประเภทนี้มักจะสั้นและเล่าอย่างตรงไปตรงมา ซึ่งนิทานอธิบายเหตุของไทยมีเล่ากันทุกถิ่น ส่วนมากเป็นนิทานขนาดสั้น แบ่งตามเรื่องที่มีอธิบายได้ ๔ ลักษณะดังนี้

๒.๑ อธิบายที่มาของชื่อ รูปลักษณ์ และส่วนประกอบของคน สัตว์และพืช เช่น เรื่องเหตุที่ควายไม่มีฟันบน เหตุที่งูเหลือมไม่มีพิษ และเหตุที่กามีสีดำ

๒.๒ อธิบายเกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ เช่น เรื่องดาวลูกไก่ และเรื่องจันทรคราส

๒.๓ อธิบายที่มาของพิธีกรรม ขนบประเพณี เช่น เหตุที่คนภาคเหนือใช้ผักส้มป่อยในพิธีดำหัว

๒.๔ อธิบายที่มาของสิ่งอื่นๆ เช่น อาหารการกิน หรือข้าวของเครื่องใช้

๓. นิทานตลก

เป็นนิทานที่มีเนื้อหา ๒ ลักษณะ คือ ลักษณะแรกเป็นมุขตลกเจ้าปัญญา ซึ่งเป็นการแสดงถึงพฤติกรรมที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ เช่น ความโง่ ความฉลาด กับลักษณะที่สองเป็นมุขตลกหยาบโลน ความขันอยู่ที่เรื่องของเพศ มักจะมีการใช้ภาษาที่เกี่ยวกับเพศโดยตรงหรือต้องใช้วิธีผวนคำซึ่งปกติจะไม่นิยมนำมาพูดในสังคม เช่น เรื่องตลกเกี่ยวกับยัยซี เป็นต้น

๔. นิทานสัตว์

เป็นเรื่องที่สัตว์เป็นตัวเอก นิทานสัตว์โดยทั่วไปมักแสดงให้เห็นความฉลาดของสัตว์ชนิดหนึ่ง และความโง่เขลาของสัตว์อีกชนิดหนึ่ง สัตว์ที่เป็นตัวเอกมีลักษณะเป็นตัวโกง เทียบกลั่นแก้งเอาเปรียบคนอื่นหรือสัตว์อื่น ซึ่ง

บางทีก็ได้รับความเดือดร้อนตอบแทนบ้างเหมือนกัน ความน่าสนใจของเรื่องอยู่ที่ความขบขันจากการหลอกลวง หรือการตกอยู่ในสถานการณ์ลำบากที่ไม่น่าเป็นไปได้ของสัตว์ อันเนื่องมาจากความโง่เขลา นิทานเรื่องสัตว์ของไทย มักเป็นนิทานขนาดสั้น บางเรื่องมีลักษณะเป็นนิทานอธิบาย หรือนิทานคติด้วย อาจแบ่งเนื้อหาออกเป็น ๓ ประเภทดังนี้

๔.๑ นิทานที่แสดงนิสัยสันดานแท้จริงของสัตว์ มุ่งแสดงให้เห็นว่าแม้สัตว์จะเปลี่ยนรูปร่างลักษณะ แต่สัตว์ก็มักไม่ทิ้งสันดานเดิมของมัน

๔.๒ นิทานเกี่ยวกับสัตว์โง่ สัตว์ฉลาด และสัตว์เจ้าเล่ห์

๔.๓ นิทานเกี่ยวกับสัตว์ที่ดี เช่น เป็นสัตว์กตัญญู เป็นสัตว์ที่มีใจโอบอ้อมอารี เป็นต้น

๕. นิทานประจำถิ่น

เป็นนิทานที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งที่เชื่อว่าเป็นเรื่องจริง มักจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับที่มา ความ ลึกลับ ขนบธรรมเนียม ประเพณีต่าง ๆ เนื้อเรื่องจะมุ่งเน้นในเรื่องพฤติกรรมของคนในท้องถิ่น หรืออำนาจของผี สางเทวดา เช่น เมืองลับแล พระยากง พระยาพาน เป็นต้น

๖. นิทานปรัมปรา

ลักษณะเป็นเรื่องค่อนข้างยาว มีหลายสารัตถะอยู่ในนิทาน เป็นเรื่องที่สมมติขึ้นว่าเกิดที่ใดที่หนึ่ง แต่ไม่สามารถระบุให้แน่ชัดได้ เช่น เรื่องที่ขึ้นต้นว่า กาลครั้งหนึ่งมีพระราชอาองค์หนึ่ง ครองเมืองเมืองหนึ่ง ตัวละครในเรื่องจะไม่ใช้มนุษย์ธรรมดา เนื้อเรื่องจะประกอบไปด้วยอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ ตัวเอกของเรื่องจะมีคุณสมบัติพิเศษ ประการใดประการหนึ่ง เช่น มีความสามารถ มีฤทธิ์เดช ทำให้ฝ่ายศัตรูพ่ายแพ้ไป ถ้าเป็นชายจะได้แต่งงานกับหญิง สูงศักดิ์แล้วครอบครองบ้านเมือง แต่ถ้าเป็นหญิงจะต่ำต้อยยากจน แต่ท้ายสุดก็จะได้แต่งงานมีความสุข นิทาน ลักษณะนี้จะอยู่ทั่วไปทั้งภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันตก

๗. นิทานภูตผี

มีผีเป็นตัวเอกของเรื่อง แทบทุกสังคมมีเรื่องเล่าเกี่ยวกับผีต่าง ๆ มาก ผีบางเรื่องไม่ปรากฏชัดว่ามาจากไหน เกิดขึ้นได้อย่างไร แต่มีผีบางประเภทเป็นวิญญาณของคนที่ยังมีชีวิตอยู่ด้วยรูปร่างและวิธีการต่างๆ เรื่องเล่าเกี่ยวกับผีนี้สะท้อนให้เห็นความเชื่อในเรื่องวิญญาณและเรื่องภูตผีของคนไทย ผีในเรื่องที่เล่ามีทั้งผีที่ดี ซึ่งให้ความช่วยเหลือ หรือคุ้มครอง หรือบอกกล่าวให้ และผีร้ายที่คอยหลอกลอนรังควานคน ผีในนิทานไทยอาจแบ่งออกได้เป็น ๖ ประเภท คือ ผีคนตาย ผีบ้านผีเรือน ผีประจำต้นไม้ ผีป่า ผีที่สิงอยู่ในร่างคน ผีเบ็ดเตล็ด (ผีเร่ร่อน)

๘. นิทานศาสนา

มีจุดมุ่งหมายในการสั่งสอนศีลธรรมแก่ประชาชน แนะนำแนวทางประพฤติปฏิบัติ สร้างค่านิยมและบรรทัดฐานทางอ้อมให้แก่สังคม

ใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดนิทานพื้นบ้าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. ให้นักเรียนสรุปเนื้อหาของนิทาน โดยเลือกมา ๑ เรื่อง

.....
.....
.....
.....
.....

๒. ให้นักเรียนระบุข้อคิดจากนิทานพร้อมบอกวิธีการนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๒.๑ นิทานเรื่อง.....

ข้อคิด

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

๒.๒ นิทานเรื่อง.....

ข้อคิด

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

๒.๓ นิทานเรื่อง.....

ข้อคิด

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

๒.๔ นิทานเรื่อง.....

ข้อคิด

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

๒.๕ นิทานเรื่อง.....

ข้อคิด

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

๒.๖ นิทานเรื่อง.....

ข้อคิด

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

๒.๗ นิทานเรื่อง.....

ข้อคิด

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

๒.๘ นิทานเรื่อง.....

ข้อคิด

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

๒.๙ นิทานเรื่อง.....

ข้อคิด

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

๒.๑๐ นิทานเรื่อง.....

ข้อคิด

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

๒.๔ นิทานเรื่อง.....

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

ข้อคิด

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

๒.๕ นิทานเรื่อง.....

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

ข้อคิด

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

๒.๖ นิทานเรื่อง.....

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

ข้อคิด

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

๒.๗ นิทานเรื่อง.....

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

ข้อคิด

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

๒.๘ นิทานเรื่อง.....

ข้อคิด

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

๒.๙ นิทานเรื่อง.....

ข้อคิด

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

๒.๑๐ นิทานเรื่อง.....

ข้อคิด

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

เป็นนิทานพื้นบ้านประเภท.....

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑